

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Profil aktualizovaného znění:

Titul původního předpisu:

Vyhláška, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Citace pův. předpisu: [424/2004 Sb.](#)

Částka: 139/2004 Sb.

Datum přijetí: 30. června 2004

Rozeslána dne: 20.7.2005

Datum účinnosti: 20. července 2004

Změny a doplňky předpisu:

provedené	číslo	s účinností dnem	Úplné znění
vyhláškou	401/2006 Sb.	vyhlášení (10.8.2006)	

Text aktualizovaného znění předpisu:

VYHLÁŠKA

**kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků
a jiných odborných pracovníků**

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 90 odst. 2 písm. f) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních):

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška stanoví v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Pro účely této vyhlášky se rozumí

a)

ošetřovatelskou péčí soubor odborných činností zaměřených na udržení, podporu a navrácení zdraví a uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb změněných nebo vzniklých v souvislosti s poruchou zdravotního stavu jednotlivců nebo skupin nebo v souvislosti s těhotenstvím a porodem, rozvoj, zachování nebo navrácení soběstačnosti; její součástí je také péče o nevléčitelně nemocné, zmírňování jejich utrpení a zajištění klidného umírání a důstojné smrti,

b)

základní ošetřovatelskou péčí ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům nad 6 let věku, kterým jejich zdravotní stav nebo léčebný a diagnostický postup umožňuje běžné aktivity denního života, jejichž riziko ohrožení základních životních funkcí, zejména dýchání, krevního oběhu, vědomí a vylučování, je minimální, a kteří jsou bez patologických změn psychického stavu, pokud není dále uvedeno jinak,

c)

specializovanou ošetřovatelskou péčí ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům, kterým jejich zdravotní stav nebo léčebný a diagnostický postup výrazně omezuje běžné aktivity denního života, jejichž riziko narušení základních životních funkcí nebo jejich selhání je reálné, nebo kteří mají patologické změny psychického stavu, jež nevyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí; za specializovanou ošetřovatelskou péčí se považuje také péče poskytovaná pacientům se závažnými poruchami imunity a pacientům v terminálním (konečném) stavu chronického onemocnění, kde se nepředpokládá resuscitace, a dále základní ošetřovatelská péče podle písmene b) poskytovaná dětem do 6 let věku,

d)

vysoce specializovanou ošetřovatelskou péčí ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo bezprostředně toto selhání hrozí nebo kteří mají patologické změny psychického stavu, jež vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí, a dále specializovaná ošetřovatelská péče podle písmene c) poskytovaná dětem do 6 let věku,

e)

specifickou ošetřovatelskou péčí ošetřovatelská péče podle písmene a) poskytovaná pacientům ve vymezeném úseku zdravotní péče (například ošetřovatelská péče poskytovaná při radiologických výkonech nebo při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy),

f)

indikací pověření k výkonu činnosti na základě pokynu, ordinace, objednávky nebo lékařského předpisu,

g)

ošetřovatelským procesem zhodnocení stavu individuálních potřeb pacienta nebo skupiny osob a stanovení ošetřovatelských problémů, plánování a realizace ošetřovatelské péče, vyhodnocování účinnosti ošetřovatelské péče a zaznamenávání do zdravotnické dokumentace,

- h) specializovaným postupem postup, metoda nebo výkon při poskytování zdravotní péče, které jsou náročné z hlediska zvýšeného rizika pro pacienta nebo z hlediska technologické náročnosti provedení nebo jsou používány při zdravotní péči poskytované pacientům uvedeným v písmenu d) a kde je nutná zvláštní příprava zdravotnického pracovníka prostřednictvím celoživotního vzdělávání²⁾, včetně dlouhodobé přípravy podle dřívějších právních předpisů,
- i) standardem písemně zpracovaný postup lege artis, tj. postup při poskytování zdravotní péče nebo související s poskytováním zdravotní péče, který odpovídá současným dostupným poznatkům vědy, zveřejněný ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví, případně v publikačním prostředku jiného ústředního správního úřadu,
- j) správnou laboratorní praxí postup v laboratoři, který odpovídá právním předpisům, normám ČSN, případně normám CEN a ISO nebo standardům upravujícím činnosti zajišťované laboratořemi ve zdravotnických zařízeních, včetně dodržování programu zajišťování a zlepšování jakosti; toto vymezení správné laboratorní praxe se nevztahuje na správnou laboratorní praxi v oblasti léčiv, která je upravena zvláštním právním předpisem³⁾,
- k) zdravotnickým přístrojem přístroj, který je zdravotnickým prostředkem podle zvláštního právního předpisu⁴⁾,
- l) klinickou odpovědností za lékařské ozáření⁵⁾ odpovědnost za jednotlivé lékařské ozáření, kterou nese aplikující odborník, zahrnující zejména odpovědnost za odůvodnění lékařského ozáření, jeho optimalizaci a klinické hodnocení, praktickou spolupráci s jinými zdravotnickými pracovníky, popřípadě jinými odbornými pracovníky včetně získávání informací o předchozím vyšetření, poskytování radiologických informací nebo záznamů jiným aplikujícím nebo indikujícím odborníkům na jejich žádost, popřípadě za poskytování informací o riziku ionizujícího záření pacientům a jiným dotčeným osobám,
- m) praktickou částí lékařského ozáření konkrétní provedení lékařského ozáření a všechny podpůrné činnosti s tím související, včetně manipulace a používání radiologického vybavení, hodnocení technických a fyzikálních parametrů, včetně dávek záření, kalibrace, údržby vybavení, přípravy a podávání radiofarmak a vyvolávání filmů,
- n) aplikujícím odborníkem pro lékařské ozáření (dále jen "aplikující odborník") lékař, zubní lékař nebo jiný zdravotnický pracovník, který je způsobilý podle této vyhlášky nebo podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ převzít klinickou odpovědnost za lékařské ozáření,
- o)

lékařem indikujícím lékařské ozáření (dále jen "indikující lékař") každý ošetřující lékař nebo zubní lékař, který doporučuje aplikujícímu lékaři pacienta k lékařskému ozáření se svým písemným odůvodněním,

- p) zabezpečováním jakosti všechna plánovaná a systematická opatření nezbytná pro poskytnutí odpovídajících záruk za uspokojivé fungování zařízení, systémů, komponentů nebo postupů v souladu se schválenými standardy,
- q) určenou osobou zákonný zástupce pacienta nebo jiná osoba, kterou pacient nebo jeho zákonný zástupce určí.

(2) Definice výkonu činností bez odborného dohledu, pod odborným dohledem a pod přímým vedením jsou upraveny zvláštním právním předpisem⁷⁾.

ČÁST DRUHÁ

ČINNOSTI ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ PO ZÍSKÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI

§ 3

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí

(1) Zdravotnický pracovník uvedený v § 4 až 20 bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu se zvláštními právními předpisy⁸⁾,
- c) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající ze zvláštních právních předpisů⁹⁾, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,

f) podílí se na přípravě standardů.

(2) Zdravotnický pracovník uvedený v § 21 až 26 do doby získání specializované způsobilosti nebo prokázání výkonu praxe podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾ v rozsahu své odborné způsobilosti vykonává činnosti uvedené v odstavci 1 pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v příslušném oboru.

(3) Zdravotnický pracovník uvedený v § 27 až 40 po získání odborné způsobilosti¹¹⁾ pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,

b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.

(4) Pokud zdravotnický pracovník vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem¹²⁾.

§ 4

Všeobecná sestra

(1) Všeobecná sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem poskytuje, případně zajišťuje základní a specializovanou ošetrovatelskou péči prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom zejména

a) vyhodnocuje potřeby a úroveň soběstačnosti pacientů, projevů jejich onemocnění, rizikových faktorů, a to i za použití měřicích technik používaných v ošetrovatelské praxi (například testů soběstačnosti, rizika proleženin, měření intenzity bolesti, stavu výživy),

b) sleduje a orientačně hodnotí fyziologické funkce pacientů, to je dech, puls, elektrokardiogram, tělesnou teplotu, krevní tlak a další tělesné parametry,

c) pozoruje, hodnotí a zaznamenává stav pacienta,

d) zajišťuje herní aktivity dětí,

- e) zajišťuje a provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky),
- f) provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích a zajišťuje jejich průchodnost,
- g) hodnotí a ošetřuje poruchy celistvosti kůže a chronické rány a ošetřuje stomie, centrální a periferní žilní vstupy,
- h) provádí ve spolupráci s fyzioterapeutem a ergoterapeutem rehabilitační ošetřování, to je zejména polohování, posazování, dechová cvičení a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu hybných a tonusových odchylek, včetně prevence dalších poruch z imobility,
- i) provádí nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti,
- j) edukuje pacienty, případně jiné osoby v ošetrovatelských postupech a připravuje pro ně informační materiály,
- k) orientačně hodnotí sociální situaci pacienta, identifikuje potřebnost spolupráce sociálního nebo zdravotně-sociálního pracovníka a zprostředkuje pomoc v otázkách sociálních a sociálně-právních,
- l) zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů,
- m) provádí psychickou podporu umírajících a jejich blízkých a po stanovení smrti lékařem zajišťuje péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- n) zajišťuje přejímání, kontrolu, uložení léčivých přípravků, včetně návykových látek¹³⁾, (dále jen "léčivé přípravky") a manipulaci s nimi a dále zajišťuje jejich dostatečnou zásobu,
- o) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Všeobecná sestra se podílí pod odborným dohledem všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, případně zaměření, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče. Přitom zejména vykonává činnosti podle odstavce 1 písm. b) až i).

(3) Všeobecná sestra se podílí bez odborného dohledu na základě indikace lékaře na

poskytování preventivní, diagnostické, léčebné, rehabilitační, neodkladné a dispenzární péče. Přitom zejména připravuje pacienty k diagnostickým a léčebným postupům, na základě indikace lékaře je provádí nebo při nich asistuje, zajišťuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich; zejména

- a) podává léčivé přípravky¹³⁾ s výjimkou nitrožilních injekcí nebo zavádění infuzí u novorozenců a dětí do 3 let a s výjimkou radiofarmak; pokud není dále uvedeno jinak,
- b) zavádí a udržuje kyslíkovou terapii,
- c) provádí screeningová a depistážní vyšetření, odebírá biologický materiál a orientačně hodnotí, zda jsou výsledky fyziologické,
- d) provádí ošetření akutních a operačních ran, včetně ošetření drénů,
- e) provádí katetrizaci močového měchýře žen a dívek nad 10 let, pečuje o močové katétry pacientů všech věkových kategorií, včetně výplachů močového měchýře,
- f) provádí výměnu a ošetření tracheostomické kanyly, zavádí nazogastrické a jejunální sondy pacientům při vědomí starším 10 let, pečuje o ně a aplikuje výživu sondou, případně žaludečními nebo duodenálními stomiemi u pacientů všech věkových kategorií,
- g) provádí výplach žaludku u pacientů při vědomí starších 10 let.

(4) Všeobecná sestra pod odborným dohledem lékaře

- a) aplikuje nitrožilně krevní deriváty¹⁵⁾,
- b) spolupracuje při zahájení aplikace transfuzních přípravků¹⁶⁾ a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře ošetřuje pacienta v průběhu aplikace a ukončuje ji.

§ 5

Porodní asistentka

(1) Porodní asistentka vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a specializovanou ošetrovatelskou péči těhotným, rodičím ženám a šestinedělkám prostřednictvím ošetrovatelského procesu. Přitom

zejména

- a) poskytuje poučení o životosprávě v těhotenství a při kojení, přípravě na porod, ošetření novorozence a o antikoncepci; poskytuje rady a pomoc v otázkách sociálně-právních, popřípadě takovou pomoc zprostředkuje,
- b) provádí návštěvy v rodinách těhotných, šestinedělek a gynekologicky nemocných, sleduje jejich zdravotní stav,
- c) podporuje a edukuje ženu v péči o novorozence, včetně podpory kojení a předcházení jeho komplikacím,
- d) diagnostikuje těhotenství, předepisuje, doporučuje nebo provádí vyšetření nutná ke sledování fyziologického těhotenství, sleduje ženy s fyziologickým těhotenstvím, poskytuje jim informace o prevenci komplikací; v případě zjištěného rizika předává ženu do péče lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru gynekologie a porodnictví,
- e) sleduje stav plodu v děloze všemi vhodnými klinickými i technickými prostředky, rozpoznává u matky, plodu nebo novorozence příznaky patologií, které vyžadují zásah lékaře, a pomáhá mu v případě zásahu; při nepřítomnosti lékaře provádí neodkladná opatření,
- f) připravuje rodičky k porodu, pečuje o ně ve všech dobách porodních a vede fyziologické porody, včetně případného nástřihu hráze; v neodkladných případech vede i porody v poloze koncem pánevním; neodkladným případem se rozumí vyšetřovací nebo léčebný výkon nezbytný k záchraně života nebo zdraví,
- g) ošetřuje porodní a poporodní poranění a pečuje o šestinedělky,
- h) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- i) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Porodní asistentka poskytuje bez odborného dohledu a bez indikace ošetrovatelskou péči fyziologickým novorozencům prostřednictvím ošetrovatelského procesu a provádí jejich první ošetření, včetně případného zahájení okamžité resuscitace.

(3) Porodní asistentka pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v

oboru gynekologie a porodnictví

- a) asistuje při komplikovaném porodu,
- b) asistuje při gynekologických výkonech,
- c) instrumentuje na operačním sále při porodu císařským řezem.

(4) Porodní asistentka se podílí pod odborným dohledem porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru nebo všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí v oboru, případně zaměření, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče. Přitom zejména vykonává činnosti podle § 4 odst. 1 písm. b) až i).

(5) Porodní asistentka dále vykonává činnosti podle § 4 odst. 1, 3 a 4 u těhotných a rodících žen, šestinedělek a pacientek s gynekologickým onemocněním.

§ 6

Ergoterapeut

(1) Ergoterapeut vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 v oboru ergoterapie (léčba prací) a dále stanoví a provádí bez odborného dohledu na základě indikace lékaře v souladu s diagnózou a doporučeným postupem lékaře a na základě vlastních vyšetření optimální varianty a kombinace ergoterapeutických postupů tak, aby bylo dosaženo cíle požadovaného lékařem. Přitom zejména

- a) provádí ergoterapeutické vyšetření zaměřené na analýzu aktivit pacienta, hodnocení senzomotoriky, mobility a lokomoce, orientační vyšetření kognitivních funkcí ve vztahu k analýze běžných denních činností (ADL),
- b) provádí hodnocení a nácvik běžných denních činností (ADL) v nemocničním i ve vlastním sociálním prostředí,
- c) provádí hodnocení v oblasti pracovních a zájmových aktivit v kontextu fyzického a sociálního prostředí,
- d) na základě ergoterapeutického vyšetření a analýzy funkčních schopností sestavuje krátkodobý a dlouhodobý plán ergoterapie, vybírá specifické ergoterapeutické postupy a metodiky, v rámci multidisciplinárního týmu se podílí na zpracování dlouhodobého plánu komplexní rehabilitace,

- e) aplikuje ergoterapeutické postupy a metodiky v individuální i skupinové ergoterapii s cílem zlepšit funkční schopnosti pacienta,
- f) navrhuje a případně zhotovuje kompenzační a technické pomůcky a učí pacienty, jimi určené osoby a ošetrovatelský personál tyto pomůcky využívat,
- g) poskytuje poradenské služby a instruktáže v otázkách adaptace, kompenzace a substituce poruch a onemocnění,
- h) podílí se na ergodiagnostice, analyzuje zbylý pracovní potenciál, trénuje toleranci zátěže a vytrvalosti a ve spolupráci s ostatními odborníky doporučuje vhodné pracovní a studijní začlenění zdravotně postižených,
- i) navrhuje a případně provádí preventivní opatření proti vzniku komplikací a strukturálních změn u imobilních pacientů, spolupracuje a edukuje v tomto směru všeobecnou sestru, pacienty a jimi určené osoby, působí v rámci ošetrovatelského týmu jako odborník zaměřený na uspokojování specifických potřeb pacientů,
- j) seznamuje pacienty s možnostmi sociální péče, podílí se na sociální rehabilitaci osob se zdravotním postižením.

(2) Ergoterapeut bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí poradenskou činnost a instruktáž v oblasti prevence vzniku nemocí z povolání a úprav pracovního prostředí,
- b) aplikuje zásady ergonomie v rámci primární a sekundární prevence poruch pohybového aparátu, doporučuje vhodné úpravy domácího a pracovního prostředí ve vztahu k funkčním schopnostem pacienta bariérám tohoto prostředí,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(3) Ergoterapeut se podílí na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře na výcviku komunikačních a rozumových funkcí.

(1) Radiologický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí a vyhodnocuje zkoušky provozní stálosti zdrojů ionizujícího záření a souvisejících přístrojů ve všech typech zdravotnických radiologických pracovišť,
- b) zajišťuje, aby lékařské ozáření nebylo v rozporu se zásadami radiační ochrany, podílí se na její optimalizaci¹⁷⁾, včetně zabezpečování jakosti,
- c) vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, pokud splní požadavky zvláštního právního předpisu¹⁸⁾,
- d) provádí specifickou ošetrovatelskou péči poskytovanou v souvislosti s radiologickými výkony,
- e) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- f) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Radiologický asistent provádí jako aplikující odborník v obecně odůvodněných případech stanovených standardy bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře jednotlivé lékařské ozáření, a to

- a) skiagrafické zobrazovací postupy včetně screeningových,
- b) peroperační skiaskopii,
- c) kostní denzitometrii,

a nese za ně klinickou odpovědnost.

(3) Radiologický asistent provádí bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, především jeho konkrétní provedení, a to

- a)

- provádí radiologické zobrazovací postupy používané při lékařském ozáření,
- b) asistuje a instrumentuje při postupech intervenční radiologie,
 - c) provádí léčebné ozařovací techniky,
 - d) provádí nukleárně medicínské zobrazovací i nezobrazovací postupy,
- a za tuto část přebírá klinickou odpovědnost.

(4) Radiologický asistent bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a) provádí léčebné a zobrazovací výkony, které využívají jiné fyzikální principy než ionizující záření,
- b) aplikuje léčivé přípravky¹³⁾ nutné k provedení výkonů podle písmene a) nebo podle odstavce 2 trávícím traktem, dýchacími cestami, formou podkožních, kožních a nitrosvalových injekcí.

(5) Radiologický asistent pod odborným dohledem lékaře aplikuje intravenózní léčiva nutná k realizaci postupů podle odstavce 2 nebo odstavce 3 písm. a).

(6) Radiologický asistent se pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v radioterapii podílí na plánování radioterapie.

§ 8

Zdravotní laborant

(1) Zdravotní laborant vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou ošetřujícím lékařem a správnou laboratorní praxí

- a) identifikuje vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotí jejich kvalitu pro požadovaná laboratorní vyšetření nebo jiné účely, zajišťuje jejich zpracování, uchovávání a následnou likvidaci,
- b) obsluhuje laboratorní techniku a zabezpečuje její běžnou údržbu,
- c) připravuje materiály nutné pro laboratorní a diagnostickou činnost,

- d) zodpovídá za správné uložení laboratorních chemikálií a setů a kontroluje jejich dobu použitelnosti,
- e) v souvislosti s ochranou veřejného zdraví provádí odběry vzorků,
- f) zajišťuje péči o laboratorní zvířata,
- g) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- h) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Zdravotní laborant bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí

- a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,
- b) základní laboratorní měření a vyšetření.

(3) Zdravotní laborant pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru

- a) provádí specializovaná laboratorní vyšetření,
- b) provádí vyšetření biologického materiálu radio-imunoanalytickými metodami při dodržení zásad radiační ochrany,
- c) podílí se na uvádění a hodnocení nových laboratorních diagnostických postupů a jejich validaci,
- d) analyzuje laboratorní metody a postupy z hlediska chyb a interferencí, posuzuje omezující, komplikující a interferující faktory a případně je kvantifikuje,
- e) podílí se na organizaci programů interní kontroly jakosti a mezilaboratorního srovnávání.

Zdravotně-sociální pracovník

Zdravotně-sociální pracovník vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí sociální prevenci, včetně depistážní činnosti, zaměřenou na cílené a včasné vyhledávání jedinců, kteří se v důsledku své nemoci nebo nemoci blízkých osob¹⁹⁾ mohou ocitnout nebo se již ocitli v nepříznivé sociální situaci,
- b) provádí sociální šetření u pacientů a posouzení životní situace pacienta ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům, podle potřeby objektivizuje rozbor sociální situace návštěvní službou v rodinách, na základě spolupráce s orgány veřejné správy, případně dalšími subjekty a o zjištěných skutečnostech zpracovává zprávu o posouzení životní situace pacienta,
- c) sestavuje plán psychosociální intervence do životní situace pacienta, včetně rozsahu, druhu a potřeby sociálních opatření, ve spolupráci s dalšími zdravotnickými pracovníky tato opatření realizuje,
- d) zajišťuje sociálně-právní poradenství ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům,
- e) napomáhá integraci pacientů, kteří takovou pomoc potřebují v důsledku chybějících fyzických, psychických nebo sociálních schopností, narušených sociálních vztahů nebo jiných překážek, do společenského prostředí; k aktivní účasti na této integraci získává pacienty a jejich sociální okolí,
- f) podílí se na přípravě a organizaci rekondičních pobytů,
- g) podílí se na přípravě propuštění pacientů, včetně zajištění další péče a služeb,
- h) v případě úmrtí pacientů provádí odborné poradenství v sociální oblasti; u osamělých zemřelých pacientů zajišťuje záležitosti spojené s úmrtím.

§ 10

Optometrista

(1) Optometrista vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) doporučuje vhodné druhy a úpravy brýlových čoček,
- b) provádí poradenskou službu v oblasti refrakčních vad, včetně druhů kontaktních čoček a jejich vhodného použití,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- d) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Optometrista bez odborného dohledu a bez indikace u osob starších 15 let věku

- a) vyšetřuje zrakové funkce a provádí metrická vyšetření refrakce oka, určuje refrakční vadu, provádí korekce a rozhoduje, zda ke korekci refrakční vady je vhodné použít dioptrické brýle, kontaktní čočky nebo speciální optické pomůcky, předepisuje je, zhotovuje je a opravuje je,
- b) vyšetřuje v oblasti předního segmentu oka pro potřeby korekce refrakčních vad,
- c) provádí poradenskou činnost v oblasti refrakčních vad,
- d) při podezření na oční onemocnění doporučuje pacientům vyšetření u lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie,
- e) aplikuje kontaktní čočky a předává je s poučením a doplňkovým sortimentem pacientům a provádí jejich následné kontroly.

(3) Optometrista pod odborným dohledem očního lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie provádí

- a) činnosti uvedené v odstavci 2 u osob mladších 15 let,
- b) vyšetření na oftalmologických diagnostických přístrojích; tato vyšetření však nehodnotí a nestanovuje diagnózu.

Ortoptista

(1) Ortoptista vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči pacientům s oční poruchou, ve spolupráci s lékařem se podílí na preventivní, léčebné, diagnostické a dispenzární péči s cílem dosažení co nejlepší zrakové ostrosti a navození jednoduchého binokulárního vidění u vrozených i získaných očních vad. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) navrhuje, zhotovuje a udržuje cvičební ortoptické pomůcky, pečuje o ortoptické vyšetřovací a léčebné přístroje,
- b) edukuje pacienty a jejich rodiče, případně jiné pečující osoby o léčbě a léčebném výcviku,
- c) provádí screening očních vad dětí,
- d) informuje lékaře o průběhu léčby, navrhuje změny a doplnění ordinace lékaře na základě vlastních zjištění,
- e) při práci ve stacionářích zajišťuje bezpečné prostředí ve vztahu ke zdravotnímu stavu dětí, zajišťuje dětem pobyt venku přiměřeně jejich zdravotnímu stavu; připravuje a provádí výchovná zaměstnání,
- f) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- g) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie provádí a vyhodnocuje

- a) diagnostická vyšetření pacientů, zejména
 1. vyšetření zrakové ostrosti do dálky, do blízka (bez korekce i s korekcí),
 - 2.

změření korekce na fokometru,

3.
zakrývací testy,

4.
orientační vyšetření motility,

5.
vyšetření konvergence,

6.
změření pupilární distance,

7.
orientační vyšetření fixace,

8.
zjištění binokulárních funkcí na přístrojích, prizmatickými skly a různými testy,

9.
vyšetření objektivní a subjektivní úchyly na přístrojích a prizmatickými skly,

10.
změření gama úhlu na troposkopu a Maddoxu,

11.
vyšetření rozlišovací schopnosti,

b)

léčebná pleoptická a ortoptická cvičení pacientů na očních specializovaných pracovištích, zejména

1.
okluzní terapii,

2.
pleoptická cvičení amblyopie pasivní a aktivní,

3.
prizmatickou terapii,

4.
cvičení motility a konvergence,

5.
cvičení binokulárních funkcí a stereopse,

c)

pomocná vyšetření, pokud nedochází k přímému kontaktu s okem, zejména:

1. grafické vyšetření motility očních svalů,
2. test kontrastní citlivosti do dálky i do blízka,
3. vyšetření barvocitu.

(3) Bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru oftalmologie

- a) připravuje pacienty k dalším diagnostickým a léčebným výkonům v očním lékařství, zajišťuje ošetrovatelskou péči při těchto výkonech a po nich, provádí je a nebo při nich asistuje,
- b) podává léčivé přípravky do spojivkového vaku nebo jiným neinvazivním způsobem,
- c) provádí aplikaci kontaktních a okluzních čoček.

§ 12

Asistent ochrany veřejného zdraví

(1) Asistent ochrany veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka se specializovanou způsobilostí v příslušném oboru ochrany veřejného zdraví vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru⁸⁾ a další činnosti související s ochranou a podporou veřejného zdraví. Přitom

- a) provádí šetření v terénu a další činnosti nutné pro zabezpečení ochrany a podpory veřejného zdraví a předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, hromadně se vyskytujících onemocnění, nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví v souladu se zvláštními právními předpisy²⁰⁾,
- b) provádí dílčí měření, odběr vzorků a biologického materiálu k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, sběr potřebných dat, která dále analyzuje, zpracovává a navrhuje vhodná opatření,
- c)

podílí se na získávání podkladů pro sledování zdravotního stavu populace ve vztahu k životním a pracovním podmínkám, podílí se na přípravě komplexních programů ochrany a podpory zdraví, podílí se na jejich realizaci a na zabezpečení zdravých životních a pracovních podmínek, připravuje dílčí projekty v ochraně a podpoře veřejného zdraví,

- d) spolupracuje na kontrole veškerých dezinfekčních, dezinekčních a deratizačních zásahů a provádí kontrolu jejich účinnosti,
- e) provádí kontroly opatření k prevenci nemocničních nákaz stanovených zdravotnickým pracovníkem v ochraně veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí, včetně účinnosti sterilizační techniky ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, kontroluje plnění uložených opatření, pořizuje protokol a připravuje podklady pro další opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví.

(2) Asistent ochrany veřejného zdraví bez odborného dohledu a bez indikace provádí

- a) výchovu občanů ke zdravému způsobu života,
- b) poradenství v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života, a
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

§ 13

Ortotik-protetik

(1) Ortotik-protetik vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s lékařskou diagnózou

- a) seznamuje pacienty, osoby jimi určené nebo ošetřující osoby s pomůckami a provádí jejich základní zácvik s používáním pomůcek a se základy jejich údržby,
- b) konzultuje s pacienty možnosti a vhodnost jednotlivých vybavení s výhledem na následnou rehabilitaci a integraci do normálního života, vybírá vhodné sériové pomůcky u lehčích typů postižení a tyto pomůcky aplikuje, popřípadě upravuje,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Ortotik-protetik vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace lékaře a v souladu s lékařskou diagnózou

- a) vytváří konstrukční řešení jednotlivých ortotických a protetických pomůcek v celém rozsahu oboru včetně využití technologií snímání měrných podkladů,
- b) konstruuje ortotické pomůcky za použití modulárních komponentů, modulárních stavebnic a individuálně vyrobených částí za využití poznatků vertikální stavby pomůcek.

§ 14

Nutriční terapeut

(1) Nutriční terapeut vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 1 a poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem

- a) zpracovává a vyhodnocuje nutriční anamnézu, u pacientů v závažných stavech provádí bilanci stravy přijímané ústy, navrhuje lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsobu přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky,
- b) provádí vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacientů,
- c) kontroluje, metodicky vede a organizuje přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu připravuje,
- d) sestavuje jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celé zdravotnické zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet,
- e) provádí poradenství a edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy, včetně doporučení vhodných výživových doplňků,
- f) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- g)

zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Nutriční terapeut sestavuje bez odborného dohledu na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

§ 15

Zubní technik

(1) Zubní technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu na základě indikace zubního lékaře

- a) zhotovuje zubní náhrady, ortodontické pomůcky a další stomatologické výrobky a v případě potřeby provádí jejich opravy, zpracovává všechny hlavní a pomocné materiály užívané v zubním lékařství,
- b) odpovídá za hospodárné zpracování dentálního materiálu,
- c) obsluhuje zdravotnické přístroje a ostatní zařízení zubní laboratoře a odpovídá za jejich údržbu.

(2) Zubní technik bez odborného dohledu a bez indikace

- a) na výzvu zubního lékaře řeší specifické problémy související se zhotovováním a opravováním zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků v průběhu ošetření pacientů,
- b) informuje zubního lékaře o nekvalitním otisku a o dalších závažných okolnostech ovlivňujících kvalitu výrobku,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu.

§ 16

Dentální hygienistka

(1) Dentální hygienistka vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vychovává a instruuje pacienty k pravidelné a systematické preventivní péči o ústní hygienu,
- b) stanovuje úroveň individuální hygieny, provádí nácvik postupů a technik ústní hygieny a kontroluje jejich účinnost,
- c) provádí kolektivní zdravotněvýchovnou činnost zaměřenou na prevenci zubního kazu, parodontopatií, ortodontických anomálií a racionální výživu.

(2) Dentální hygienistka se pod odborným dohledem zubního lékaře podílí na profylaxi onemocnění ústní dutiny, včetně odhalení časných patologických změn a prevence jejich zhoršování. Přitom zejména

- a) provádí v rozsahu určeném zubním lékařem vstupní a kontrolní vyšetření ústní dutiny včetně získání anamnézy, zhodnocení stavu parodontu a měkkých tkání, orientačního zhodnocení stavu chrupu a jeho kazivosti,
- b) provádí otisky chrupu,
- c) odstraňuje zubní plak a kámen z mezizubních a supragingiválních prostorů, leští povrch zubu profylaktickými materiály,
- d) odstraňuje subgingivální zubní kámen v rámci nechirurgické léčby,
- e) provádí ošetření citlivého dentinu a aplikaci profylaktických materiálů, jako jsou fluoridové roztoky,
- f) provádí odstraňování retenčních míst plaku a povrchové úpravy výplní,
- g) provádí odborné čištění zubů, bělení a obdobné estetické úpravy,
- h) informuje ošetřujícího zubního lékaře o výsledcích ošetřování pacientů a doporučuje kontrolní vyšetření zubním lékařem nejdéle po 6 měsících.

(3) Dentální hygienistka pod přímým vedením zubního lékaře

- a)

provádí pečetění fisur,

- b) aplikuje povrchovou anestézii pro povrchové znecitlivění dásní.

(4) Dentální hygienistka provádí pod odborným dohledem zubního lékaře činnosti zubní instrumentářky podle § 37.

§ 17

Zdravotnický záchranář

(1) Zdravotnický záchranář vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby a v rámci akutního příjmu, specifickou ošetrovatelskou péči. Přitom zejména

- a) monitoruje a hodnotí vitální funkce včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem,
- b) zajišťuje periferní žilní vstup,
- c) provádí orientační laboratorní vyšetření určená pro urgentní medicínu a orientačně je posuzuje,
- d) obsluhuje a udržuje vybavení všech kategorií dopravních prostředků, řídí pozemní dopravní prostředky, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zvukových a světelných zařízení,
- e) provádí první ošetření ran, včetně zástavy krvácení,
- f) zajišťuje nebo provádí bezpečné vyproštění, polohování, imobilizaci a transport pacientů a zajišťuje bezpečnost pacientů během transportu,
- g) podílí se na řešení následků hromadných neštěstí v rámci integrovaného záchranného systému,
- h) zajišťuje v případě potřeby péči o tělo zemřelého,
- i)

zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,

- j) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Zdravotnický záchranář se v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby a v rámci akutního příjmu, podílí bez odborného dohledu na základě indikace lékaře na poskytování diagnostické a léčebné péče. Přitom zejména

- a) provádí kardiopulmonální resuscitaci s použitím ručních křísicích vaků, včetně defibrilace srdce,
- b) zajišťuje dýchací cesty dostupnými pomůckami, zavádí a udržuje inhalační kyslíkovou terapii, zajišťuje přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečuje o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci,
- c) podává léčivé přípravky¹³⁾, včetně krevních derivátů¹⁵⁾,
- d) spolupracuje při zahájení aplikace transfuzních přípravků¹⁶⁾ a ošetřuje pacienta v průběhu aplikace a ukončuje ji,
- e) provádí katetrizaci močového měchýře dospělých a dívek nad 10 let,
- f) odbírá biologický materiál na vyšetření,
- g) asistuje při překotném porodu a provádí první ošetření novorozence.

§ 18

Farmaceutický asistent

(1) Farmaceutický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vydává léčivé přípravky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis, a zdravotnické prostředky a podává informace o jejich správném užívání a uchování,
- b) připravuje zkoumadla a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro,

- c) vydává léčivé přípravky a zdravotnické prostředky na žádanky zdravotnických zařízení a zařízení veterinární péče v souladu se zvláštním právním předpisem²¹⁾,
- d) objednává léčiva, pomocné látky, zdravotnické prostředky a další výrobky související s péčí o zdraví, zabezpečuje jejich řádnou přejímkou, uchovávání a doplňování,
- e) zajišťuje objednávání pomocného a provozního materiálu,
- f) provádí kontrolu léčiv a pomocných látek,
- g) připravuje léčivé přípravky; pokud zvláštní právní předpis¹³⁾ nestanoví jinak, včetně přípravy a kontroly cytostatik a dalších činností souvisejících s jejich přípravou,
- h) zajišťuje aseptickou přípravu léčivých přípravků¹³⁾, zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- i) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Farmaceutický asistent provádí pod odborným dohledem farmaceutického asistenta se specializovanou způsobilostí v oboru přípravy radiofarmak, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého pracovníka na základě indikace lékaře, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého zdravotnického pracovníka a v souladu s pokyny radiologického fyzika praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to přípravu a kontrolu radiofarmak, včetně dalších činností souvisejících s jejich přípravou, zejména příjem a instalaci generátorů, likvidaci zbytků a dekontaminaci pracoviště.

(3) Farmaceutický asistent pod odborným dohledem farmaceuta

- a) podílí se na přípravě technologických předpisů pro přípravu léčivých přípravků¹³⁾,
- b) sleduje zásoby léčivých přípravků¹³⁾ a zdravotnických prostředků ve zdravotnických zařízeních, zejména jejich správné uchovávání,
- c) podílí se na přípravě radiofarmak.

(1) Biomedicínský technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace pracuje se zdravotnickými přístroji a obsluhuje je, pokud nemůže svoji činností přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména

- a) kontroluje zdravotnické přístroje, vede jejich výkaznictví, organizuje a koordinuje technické služby související s provozem zdravotnické techniky, a pokud splňuje kvalifikační předpoklady stanovené zvláštním právním předpisem^{13a)}, opravuje zdravotnické přístroje,
- b) provádí technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- c) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Biomedicínský technik pod odborným dohledem klinického inženýra nebo klinického technika se specializovanou způsobilostí v oboru na základě indikace lékaře a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem pracuje se zdravotnickými přístroji a obsluhuje je, pokud může svoji činností přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména

- a) kalibruje kritické bloky zdravotnických přístrojů,
- b) zajišťuje technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- c) modifikuje diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy.

(3) Biomedicínský technik se podílí pod přímým vedením klinického inženýra nebo klinického technika se specializovanou způsobilostí v oboru na

- a) výběru zdravotnických přístrojů, zejména hodnotí jejich vlastnosti ve vztahu k poskytované zdravotní péči,
- b) koncipování kompletů zdravotnických technologií,
- c) obsluhuje zdravotnických přístrojů pro mimotělní oběh,

- d) hodnocení a klinických zkouškách zdravotnických přístrojů podle zvláštního právního předpisu²²⁾.

(4) Biomedicínský technik nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení²³⁾, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle zvláštních právních předpisů²⁴⁾.

§ 20

Radiologický technik

(1) Radiologický technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace vykonává činnosti související s aplikací lékařského ozáření v oborech radiodiagnostika, radioterapie a nukleární medicína. Přitom zejména

- a) kontroluje dodržování příslušných právních předpisů²⁵⁾ při používání radiologických zařízení²⁴⁾ a dalších souvisejících zdravotnických prostředků,
- b) vykonává činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany²⁶⁾, zajišťuje, aby lékařské ozáření nebylo v rozporu se zásadami radiační ochrany, podílí se na její optimalizaci¹⁷⁾, včetně zabezpečování jakosti,
- c) provádí a vyhodnocuje zkoušky provozní stálosti zdrojů ionizujícího záření a souvisejících přístrojů ve všech typech zdravotnických radiologických pracovišť,
- d) provádí základní klinickou dozimetrii při diagnostických a léčebných postupech, včetně vyhodnocování dávek dodávaných pacientům za účelem ověření správnosti ozařovacích plánů,
- e) provádí podpůrné odborné činnosti směřující k přípravě, realizaci a interpretaci postupů uvedených v odstavci 2,
- f) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(2) Radiologický technik provádí na základě indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, nebo radiologického fyzika bez odborného dohledu praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část; za fyzikálně-technickou část se nepovažuje konkrétní provedení lékařského ozáření u pacientů.

(3) Radiologický technik se pod odborným dohledem radiologického fyzika se

specializovanou způsobilostí v radioterapii podílí na plánování radioterapie.

§ 21

Psycholog ve zdravotnictví

Psycholog ve zdravotnictví vykonává činnosti uvedené v § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem klinického psychologa nebo dětského klinického psychologa

- a) provádí psychologickou diagnostiku,
- b) provádí psychoterapii a socioterapii,
- c) poskytuje neodkladnou péči v případě akutních psychických krizí a traumat,
- d) provádí rehabilitaci, reedukaci a resocializaci psychických funkcí,
- e) školí zdravotnické pracovníky v oblasti psychologie zdraví a nemoci,
- f) provádí psychologickou prevenci, výchovu a poradenství ke zdravému způsobu života,
- g) podílí se na prevenci psychologických problémů zdravotnických pracovníků,
- h) provádí poradenskou činnost v oblasti péče o psychický stav tělesně i duševně nemocných pacientů, včetně paliativní péče o nevléčitelně nemocné a přípravy na lékařské zákroky,
- i) provádí odbornou konziliární, posudkovou a dispenzární činnost.

§ 22

Fyzioterapeut

(1) Fyzioterapeut vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále stanoví a provádí bez odborného dohledu v souladu s diagnózou lékaře, případně v souladu s doporučeným postupem lékaře, pokud je stanoven, a na základě vlastních vyšetření optimální varianty a kombinace fyzioterapeutických postupů tak, aby bylo dosaženo cíle požadovaného lékařem. Přitom zejména

- a) provádí vyšetření, která jsou nutná pro stanovení dalšího postupu ve fyzioterapii, zejména zjišťování anamnézy, vyšetření postury, pohybového systému, vyšetření jednotlivých tělesných segmentů, vyšetření dechových funkcí, a to zejména pomocí manuálních postupů, měření, specifických testů a přístrojových diagnostických metod,
- b) provádí komplexní kineziologické vyšetření včetně diagnostiky funkčních poruch pohybového systému, diagnostiku bolestivých a spoušťových bodů, algeziologické vyšetření, škálové hodnocení spasticity a dalších neurologických projevů,
- c) provádí analýzu běžných denních aktivit z hlediska fyzioterapie,
- d) provádí cílené ergonomické vyšetření vzhledem ke stavu pacientů,
- e) na základě fyzioterapeutické diagnózy stanoví individuální fyzioterapeutický krátkodobý a dlouhodobý plán se znalostí patofyziologie onemocnění, vady nebo poruchy,
- f) aplikuje podle aktuálního stavu pacientů fyzioterapeutické a kinezioterapeutické metody, například manuální a přístrojové, provádí interpretaci a korekci funkčních poruch pohybového systému, zejména poruch postury, lokomoce, hybnosti, fyzioterapeutickými a reedukačními metodami,
- g) prostřednictvím pohybu a dalších fyzioterapeutických metod cíleně ovlivňuje funkce dalších systémů, včetně psychických funkcí,
- h) doporučuje kompenzační pomůcky dle stavu pacientů,
- i) aplikuje metody fyzikální terapie a balneologické procedury,
- j) hodnotí výsledný efekt fyzioterapeutické péče.

(2) Fyzioterapeut bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí prevenci, edukaci a poradenství za účelem udržení nebo obnovení pohybových funkcí,
- b) školí zdravotnické pracovníky způsobilé poskytovat samostatně ošetrovatelskou péči v oblasti rehabilitačního ošetrovatelství, především v prevenci imobilizačního syndromu,

- c) doporučuje ergonomické úpravy bydliště a pracoviště pacientů v rámci prevence poruch pohybového systému,
- d) seznamuje pacienty s možnostmi sociální péče, podílí se na sociální rehabilitaci osob se zdravotním postižením,
- e) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků¹³⁾, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu,
- f) zajišťuje přejímání, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

(3) Fyzioterapeut bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a) provádí specializované diagnostické postupy pro vyšetření pohybového systému včetně přístrojových, například pozitronová elektromyografie (PEMG), moire, posturografii,
- b) aplikuje fyzioterapeutické postupy u pacientů, kde je reálné riziko selhání životních funkcí.

§ 23

Radiologický fyzik

(1) Radiologický fyzik vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v oboru a bez indikace lékaře provádí radiologické postupy²⁷⁾ a další činnosti související s radiační ochranou. Přitom zejména

- a) zajišťuje fyzikální měření související s vyhodnocováním dávek lékařského ozáření,
- b) zajišťuje klinickou dozimetrii, včetně evidence a hodnocení dávek ozáření nebo aktivit aplikovaných radiofarmak,
- c) zajišťuje zavádění nových radiologických zařízení a fyzikálních metod do klinické praxe,
- d) podílí se na zavedení a hodnocení systému zabezpečování jakosti²⁸⁾,

- e) poskytuje ostatním zdravotnickým pracovníkům, včetně lékařů, konzultace o optimalizaci, zabezpečování jakosti, včetně operativního řízení jakosti a v případě nutnosti poradenství v záležitostech týkajících se radiační ochrany při lékařském ozáření,
- f) zabezpečuje aplikaci a optimalizaci radiační ochrany při poskytování zdravotní péče zdravotnickým zařízením, zejména radiační ochranu pacientů při lékařském ozáření, radiační ochranu pracovníků, pracovišť a jejich okolí,
- g) provádí další činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, především soustavný dohled nad dodržováním požadavků radiační ochrany a sledování radiační zátěže pacientů,
- h) navrhuje a kontroluje postupy vedoucí ke snižování radiační zátěže pacientů,
- i) školí aplikující odborníky, další zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky v záležitostech týkajících se radiační ochrany při lékařském ozáření,
- j) určuje parametry radiologických zařízení důležité z hlediska radiační ochrany při jejich výběru.

(2) Radiologický fyzik provádí pod odborným dohledem radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí v oboru na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře praktickou část lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část; za fyzikálně-technickou část se nepovažuje konkrétní provedení lékařského ozáření pacientů.

§ 24

Odborný pracovník v laboratorních metodách

(1) Odborný pracovník v laboratorních metodách vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru v souladu s diagnózou stanovenou lékařem a správnou laboratorní praxí

- a) provádí vnitřní i vnější kontrolu laboratorních vyšetření,
- b) odpovídá za přípravu materiálů a přístrojů nutných pro laboratorní činnost,
- c)

identifikuje vzorky zaslané k vyšetření, hodnotí jejich kvalitu z hlediska požadovaných vyšetření a zajišťuje jejich zpracování,

- d) posuzuje omezující, komplikující a interferující faktory a případně je kvantifikuje,
- e) podílí se na zajišťování jakosti měřicího a analytického procesu laboratoře,
- f) zajišťuje programy interní kontroly jakosti a mezilaboratorního porovnání.

(2) Odborný pracovník v laboratorních metodách provádí pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru laboratorní diagnostická vyšetření, včetně využívání přístrojové a laboratorní techniky a v odůvodněných případech může indikaci lékaře specifikovat.

(3) Odborný pracovník v laboratorních metodách pracující na úseku přípravy radiofarmak vykonává pod odborným dohledem specialisty pro přípravu radiofarmak nebo farmaceuta činnosti podle § 131.

§ 25

Biomedicínský inženýr

(1) Biomedicínský inženýr vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem klinického inženýra se specializovanou způsobilostí v oboru a bez indikace lékaře v souladu s diagnózou stanovenou lékařem pracuje se zdravotnickými přístroji, pokud svojí činností nemůže přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména

- a) zabezpečuje údržbu, technický stav, opravy a servis zdravotnických přístrojů podle zvláštního právního předpisu²³⁾,
- b) organizuje a koordinuje externí technické služby související s provozem zdravotnických přístrojů,
- c) vybírá zdravotnické přístroje z hlediska jejich vlastností ve vztahu k poskytované zdravotní péči,
- d) kalibruje kritické bloky zdravotnických přístrojů, modifikuje základní programové nastavení těchto přístrojů podle konkrétních potřeb pracoviště nebo pacientů,
- e) provádí technické instruktáže pracovníků a v případě potřeby odborný dohled v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,

- f) podílí se na vývoji a zhotovení zdravotnických přístrojů nebo jejich doplňků, případně je sám zhotovuje,
- g) podílí se na klinickém hodnocení a klinických zkouškách a jejich statistickém hodnocení podle zvláštních právních předpisů²³⁾,
- h) vyhodnocuje případy selhání a nežádoucí příhody zdravotnických přístrojů, včetně jejich evidence a dokumentace podle zvláštního právního předpisu²³⁾ a zajišťuje jejich prevenci.

(2) Biomedicínský inženýr pracuje pod odborným dohledem klinického inženýra se specializovanou způsobilostí v oboru na základě indikace lékaře a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem se zdravotnickými přístroji i v těch případech, kde svojí činností může přímo ovlivnit zdravotní stav pacientů. Přitom zejména

- a) obsluhuje zdravotnické přístroje pro mimotělní oběh krve,
- b) zajišťuje technickou asistenci při elektrofyzilogických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami,
- c) modifikuje, případně vytváří diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy,
- d) modifikuje, případně vytváří software pro zdravotnické informační systémy.

(3) Biomedicínský inženýr nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle zvláštních právních předpisů¹²⁾.

§ 26

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí v oboru vykonává činnosti související s výkonem státního dozoru a další činnosti související s ochranou a podporou veřejného zdraví. Přitom

- a)

provádí komplexní šetření v terénu a další činnosti nutné pro zabezpečení ochrany a podpory veřejného zdraví a předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, hromadně se vyskytujících onemocnění, nemocí podmíněných prací a jiných významných poruch zdraví v souladu se zvláštními právními předpisy²¹⁾,

- b) komplexně zabezpečuje měření, odběr vzorků a materiálů k laboratorním vyšetřením v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví, sběr potřebných dat, které dále analyzuje, zpracovává a navrhuje vhodná opatření,
- c) sleduje zdravotní stav populace ve vztahu k životním a pracovním podmínkám, připravuje komplexní programy ochrany a podpory zdraví a podílí se na jejich realizaci a na zabezpečení zdravých životních a pracovních podmínek,
- d) spolupracuje na řízení a kontrole veškerých dezinfekčních, dezinsekčních a deratizačních zásahů a zabezpečuje kontrolu jejich účinnosti,
- e) zabezpečuje kontrolu opatření k prevenci nemocničních nákaz ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče, včetně kontroly sterilizace, kontroluje plnění uložených opatření, pořizuje protokol a připravuje podklady pro další opatření příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví,
- f) provádí výchovu občanů ke zdravému způsobu života,
- g) provádí poradenskou činnost v oblastech podpory zdraví a zdravého způsobu života.

§ 27

Zdravotnický asistent

(1) Zdravotnický asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky poskytuje základní ošetrovatelskou péči a specializovanou ošetrovatelskou péči v rámci ošetrovatelského procesu, podílí se na získávání informací nutných k určení ošetrovatelských diagnóz, v míře určené všeobecnou sestrou nebo porodní asistentkou plní ošetrovatelský plán a provádí ošetrovatelské výkony. Přitom zejména pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky

- a) sleduje fyziologické funkce a stav pacientů, zaznamenává je do dokumentace, pečuje o vyprazdňování, provádí komplexní hygienickou péči, prevenci proleženin, rozděljuje stravu pacientům podle diet a dbá na jejich dodržování, dohlíží na dodržování pitného režimu, zajišťuje aplikaci tepla a chladu,
- b)

- provádí rehabilitační ošetřovatelství, včetně prevence poruch z imobility,
- c) provádí nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta,
 - d) podílí se na zajištění herních aktivit dětí,
 - e) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
 - f) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Zdravotnický asistent pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře

- a) podává léčivé přípravky¹³⁾, s výjimkou aplikace nitrožilně a do epidurálních katétrů a intramuskulárních injekcí u novorozenců a dětí do 3 let věku,
- b) odebírá biologický materiál, provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve semikvantitativními metodami (diagnostickými proužky),
- c) zavádí a udržuje kyslíkovou terapii,
- d) podílí se na ošetření akutní a chronické rány,
- e) připravuje pacienty k diagnostickým nebo léčebným výkonům, podle rozhodnutí lékaře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky při nich asistuje, poskytuje ošetřovatelskou péči při těchto výkonech a po nich,
- f) podílí se na činnostech spojených s přijetím, přemísťováním, propuštěním a úmrtím pacientů.

(3) Zdravotnický asistent se podílí pod přímým vedením všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče. Přitom vykonává činnosti podle odstavce 1.

(1) Laboratorní asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu

- a) identifikuje vzorky biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnotí jejich kvalitu pro požadovaná laboratorní vyšetření, zajišťuje jejich zpracování a následnou likvidaci,
- b) připravuje materiály pro laboratorní činnost,
- c) ukládá laboratorní chemikálie a sety a kontroluje jejich dobu použitelnosti,
- d) využívá přístrojovou a laboratorní techniku a zabezpečuje její běžnou údržbu,
- e) pečuje o laboratorní zvířata,
- f) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
- g) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Laboratorní asistent pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče na základě indikace lékaře provádí

- a) neinvazivní odběry biologického materiálu a odběry žilní a kapilární krve,
- b) základní laboratorní měření a vyšetření.

§ 29

Ortoticko-protetický technik

Ortoticko-protetický technik vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem ortotika-protetika na základě indikace lékaře v souladu s diagnózou stanovenou lékařem

- a) podílí se na konstrukčním řešení jednotlivých pomůcek v celém rozsahu oboru včetně využití nejnovějších technologií snímání měrných podkladů,
- b) konstruuje ortotické pomůcky za použití modulárních komponentů a individuálně vyrobených částí, za využití poznatků vertikální stavby pomůcek,
- c) seznamuje pacienty, případně osoby jimi určené nebo ošetřující osoby s pomůckami a provádí jejich základní zácvik s používáním pomůcek a se základy jejich údržby,
- d) vybírá vhodné sériové pomůcky u lehčích typů postižení, tyto pomůcky aplikuje, popřípadě upravuje,
- e) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 30

Nutriční asistent

(1) Nutriční asistent vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem nutričního terapeuta v souladu s diagnózou stanovenou lékařem poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečení nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy. Přitom zejména

- a) zpracovává nutriční propočty,
- b) zpracovává dokumentaci o nutričním příjmu pacientů,
- c) posuzuje stav výživy u pacientů s nekomplikovaným onemocněním,
- d) sestavuje předpis stravy pro jednotlivé diety a celé zdravotnické zařízení nebo zařízení sociální péče,
- e) připravuje stravu v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy,
- f) podílí se na edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé výživy a léčebné výživy,
- g)

podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,

h)

podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Nutriční asistent sestavuje pod odborným dohledem nutričního terapeuta a na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet u pacientů s nekomplikovaným onemocněním.

§ 31

Asistent zubního technika

Asistent zubního technika vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zubního technika nebo zubního lékaře a na základě indikace zubního lékaře

a)

zhotovuje zubní náhrady a ortodontické pomůcky a další stomatologické výrobky a v případě potřeby provádí jejich opravy, zpracovává všechny hlavní a pomocné materiály užívané v zubním lékařství,

b)

obsluhuje zdravotnické přístroje a ostatní zařízení zubní laboratoře, včetně jejich údržby,

c)

podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 32

Dezinfektor

Dezinfektor vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu činností v oboru ochrany veřejného zdraví bez odborného dohledu

a)

provádí průběžnou, popřípadě závěrečnou ohniskovou dezinfekci a dezinfekci v ohnisku nákazy, popřípadě i ochrannou dezinfekci a dezinfekci, případně další šetření v terénu a činí další potřebná opatření v ohnisku nákazy,

b)

provádí dezinfekci prádla, matrací, lůžkovin, zbytků jídla ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče, zejména na infekčních odděleních,

- c) obsluhuje čisticí stanice odpadních vod, včetně jejich dezinfekce,
- d) provádí ohniskovou i ochrannou deratizaci,
- e) obsluhuje pojízdné i stabilní dezinfekční, dezinekční a deratizační přístroje,
- f) provádí dezinfekci vodních zdrojů a odběry vod na laboratorní vyšetření,
- g) likviduje odpad, včetně nebezpečného odpadu podle zvláštních právních předpisů²⁹⁾,
- h) pečuje o hygienu prostředí dezinfekčních stanic,
- i) sleduje spotřebu a stav zásob dezinfekčních přípravků,
- j) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 33

Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby

(1) Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče bez odborného dohledu

- a) vyprošťuje osoby v havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému,
- b) spolupracuje při provádění diagnosticko-třídící činnosti v místě zásahu,
- c) provádí jednoduché výkony v rámci neodkladné přednemocniční péče, a to
 1. první ošetření ran, včetně zástavy krvácení,
 2. neinvazivní zajištění dýchacích cest a nepřímou srdeční masáž,

3.
přemísťování a polohování pacientů,
 4.
imobilizaci,
 5.
udržuje inhalační kyslíkovou léčbu,
 6.
sleduje vitální funkce,
- d)
zabezpečuje odborný transport pacientů,
 - e)
udržuje rádiovou komunikaci se zdravotnickým operačním střediskem, případně i s jinými složkami integrovaného záchranného systému,
 - f)
obsluhuje a udržuje vybavení všech kategorií zdravotnických vozidel, řídí je, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zařízení,
 - g)
podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
 - h)
podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Řidič vozidla zdravotnické záchranné služby asistuje pod přímým vedením lékaře nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování neodkladné péče bez odborného dohledu při provádění dalších zdravotních výkonů v rámci přednemocniční neodkladné péče.

§ 34

Ošetřovatel

(1) Ošetřovatel vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo radiologického asistenta

- a)
podílí se na poskytování základní ošetřovatelské péče a specializované ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu; přitom zejména

- 1.

provádí hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,

2. pomáhá při podávání stravy pacientům, pomáhá při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě je krmí,

3. pečuje o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu,

- b) měří tělesnou teplotu, výšku a hmotnost,
- c) doprovází pacienty na odborná vyšetření a ošetření,
- d) pečuje o úpravu prostředí pacientů,
- e) podílí se na zajištění herních aktivit dětí,
- f) provádí úpravu těla zemřelého,
- g) podílí se na přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků¹³⁾ a na manipulaci s nimi,
- h) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Ošetřovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky, radiologického asistenta asistuje při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech.

(3) Ošetřovatel se podílí pod přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem, na poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče. Přitom vykonává činnosti podle odstavce 1.

§ 35

Masér

(1) Masér vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a pod přímým vedením fyzioterapeuta nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína

- a)

- provádí klasické masáže,
- b) aplikuje teplo, například za použití soluxu nebo parafínu,
 - c) podává zábaly,
 - d) připravuje a podává částečné i celkové koupele, včetně přísadových a provádí základní vodoléčebné procedury,
 - e) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Nevidomý a slabozraký masér vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a pod přímým vedením fyzioterapeuta nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína provádí klasické masáže.

§ 36

Laboratorní pracovník

Laboratorní pracovník vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu

- a) připravuje laboratorní pomůcky pro odběr a zpracování biologického a jiných materiálů, pro zhotovení preparátů a jiné laboratorní činnosti,
- b) připravuje biologický a jiný materiál k laboratornímu zpracování,
- c) připravuje jednoduché pracovní roztoky,
- d) přijímá, eviduje, popřípadě doručuje biologický materiál k vyšetření a předává výsledky vyšetření,
- e) pečuje o laboratorní zvířata,
- f) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
- g)

podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 37

Zubní instrumentářka

Zubní instrumentářka vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zubního lékaře

- a) asistuje při ošetření dutiny ústní a zpracovává dentální materiály v ordinaci,
- b) pečuje o pacienty v průběhu ošetření zubním lékařem,
- c) vyvolává RTG snímky,
- d) podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
- e) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 38

Řidič dopravy nemocných a raněných

Řidič vozidla dopravy nemocných a raněných vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče bez odborného dohledu v oboru poskytované péče, zejména lékaře, zdravotnického záchranáře, všeobecné sestry nebo porodní asistentky a v případě výhradní přepravy tkání a biologického materiálu zdravotního laboranta nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách,

- a) transportuje nemocné, raněné a rodičky vozidly dopravy nemocných a raněných,
- b) provádí jednoduché výkony v rámci neodkladné přednemocniční péče, zejména první ošetření ran, fixaci zlomenin,
- c)

spolupracuje s kvalifikovaným týmem pracovníků v havarijních situacích v součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému,

- d) transportuje tkáně a biologické materiály,
- e) transportuje zdravotnické pracovníky mezi zdravotnickými zařízeními,
- f) pečuje o vozidlo a jeho vybavení, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zařízení,
- g) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 39

Autoptický laborant

Autoptický (pitevní) laborant vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále pod přímým vedením lékaře

- a) provádí přípravu pro pitvu, při výkonu pitvy vyjímá orgány z těla zemřelého,
- b) provádí preparační výkony, nástriky kontrastními látkami a želatinovými hmotami,
- c) zhotovuje muzeální a výukové, suché, vlhké, popřípadě akrylátové makroskopické preparáty,
- d) odpovídá za fotodokumentaci pitvy,
- e) podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby.

§ 40

Sanitář

(1) Všeobecný sanitář vykonává činnosti podle § 3 odst. 3 a dále

a)

pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování ošetrovatelské péče, preventivní, léčebné a diagnostické péče; přitom zejména

1.
pečuje o hygienu prostředí,
2.
dováží stravu na oddělení, podle potřeby ji ohřívá, provádí úklid čajové kuchyňky, včetně sběru, mytí a dezinfekce nádobí,
3.
transportuje biologický a zdravotnický materiál, obstarává pochůzky pro potřeby oddělení a pacientů,
4.
manipuluje s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
5.
manipuluje s tlakovými nádobami s medicínálními plyny,
6.
doprovází a převáží dospělé pacienty na vyšetření, ošetření a při překladu na jiné oddělení,
7.
provádí technické manipulace s lůžkem pacientů a jeho mechanickou očistu, dezinfekci a úpravu,
8.
podílí se na úpravě těla zemřelého a odváží je,
9.
podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
10.
podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;

b)

pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky se podílí na poskytování základní ošetrovatelské péče; přitom zejména

1.
se podílí na zajišťování hygienické péče o pacienta,

2.
se podílí na polohování pacientů a manipulaci s nimi, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,

3.
pomáhá při rozdělování stravy pacientům, pomáhá při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům, popřípadě je krmí,

4.
pečuje o vyprazdňování pacientů;

c)
pod přímým vedením všeobecné sestry nebo porodní asistentky se podílí na poskytování specializované ošetrovatelské péče; přitom zejména vykonává činnosti podle písmene b).

(2) Sanitář pro operační oddělení a centrální sterilizaci vykonává činnosti podle § 26 a dále

a)
pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování ošetrovatelské péče na úseku operačního oddělení, centrální sterilizace a centrální úpravně lůžek; přitom zejména

1.
pečuje o hygienu prostředí,

2.
transportuje biologický a zdravotnický materiál, obstarává pochůzky pro potřeby oddělení,

3.
manipuluje s tlakovými nádobami s medicínálními plyny,

4.
doprovází a převáží pacienty, kteří jsou při vědomí,

5.
připravuje specifický obvazový materiál dle potřeb oddělení,

6.
provádí mechanickou očistu, dezinfekci a úpravu operačního stolu,

7.
podílí se na úpravě těla zemřelého,

8.
podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,

9.
podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;

b)

pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu asistuje při ošetrovatelských výkonech na úseku operačního oddělení a v míře určené sálou sестrou plní ošetrovatelský plán; přitom zejména

1.
podílí se na příjmu, přemísťování a transportu pacienta v rámci operačního oddělení,

2.
provádí hygienickou péči,

3.
provádí polohování a fixaci pacienta před, v průběhu a po operačním výkonu, včetně základní prevence proleženin a úpravy operačního stolu,

4.
provádí technické manipulace s operačním stolem a osvětlením,

5.
asistuje při přikládání obvazových materiálů, snímá tvrdé obvazy pacienta,

6.
manipuluje s přístroji zdravotnické techniky.

(3) Sanitář pro laboratoř a transfuzní službu vykonává činnosti podle § 26 a dále

a)

pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování laboratorní diagnostické péče bez odborného dohledu nebo všeobecné sestry provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování zdravotní péče na úseku laboratoří a zařízení transfuzní služby; přitom zejména

1.
pečuje o hygienu prostředí,

2.
provádí transport, třídění a centrifugaci biologického a zdravotnického materiálu, distribuci laboratorních výsledků, obstarává pochůzky pro potřeby pracoviště a pacientů,

3.
provádí manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,

4. manipuluje s tlakovými nádobami,
5. připravuje zdravotnický materiál potřebný pro odběry a další zpracování biologického materiálu,
6. kontroluje teplotu chladicích a mrazicích zařízení,
7. likviduje biologický materiál a kontaminovaný spotřební materiál v souladu s právními předpisy,
8. podílí se na přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků¹³⁾,
9. podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;

b)

pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování ošetrovatelské péče bez odborného dohledu asistuje při ošetrovatelských výkonech na úseku transfuzních stanic a v míře určené všeobecnou sestrou plní ošetrovatelský plán; přitom zejména

1. spolupracuje při evidenci dárců a odběru a značení vzorků,
2. při odběrech pečuje o dárce.

(4) Sanitář pro zařízení lékárenské péče vykonává činnosti podle § 26 a dále

a)

pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lékárenské péče bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro činnost zařízení lékárenské péče; přitom zejména

1. zabezpečuje komplexní hygienu pracovního prostředí, včetně prostředí pro aseptickou přípravu,
2. myje, dezinfikuje a sterilizuje laboratorní sklo, pomůcky a obalový materiál,
- 3.

zabezpečuje transport zdravotnického materiálu, obstarává pochůzky pro potřeby lékárny nebo výdejny zdravotnických prostředků;

b)

pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lékařské péče bez odborného dohledu

1. asistuje při převímce, ukládání, označování léčiv a zdravotnických prostředků,
2. vykonává pomocné činnosti při přípravě léčivých přípravků, zkoumadel a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro.

(5) Sanitář pro lázně a léčebnou rehabilitaci vykonává činnosti podle § 26 a dále

a)

pod odborným dohledem fyzioterapeuta, ergoterapeuta, případně jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k uvedeným činnostem bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti nutné pro poskytování této péče; přitom zejména

1. pečuje o hygienu prostředí,
2. zabezpečuje transport zdravotnického materiálu, obstarává nutné pochůzky,
3. provádí manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
4. doprovází a převáží dospělé pacienty na vyšetření a ošetření,
5. provádí technické manipulace s lůžky a dalšími pomocnými zařízeními pro lázeňskou a rehabilitační péči,
6. podílí se na převímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků,
7. podílí se na převímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;

b)

pod přímým vedením fyzioterapeuta, ergoterapeuta, případně jiného zdravotnického pracovníka způsobilého k uvedeným činnostem bez odborného dohledu asistuje při

fyzioterapeutických a ergoterapeutických výkonech; přitom zejména

1.
podílí se na polohování pacientů a manipulaci s nimi,
2.
připravuje a podává léčebné zábaly,
3.
pomáhá při ergoterapii,
4.
připravuje a podává částečné i celkové koupele, včetně přísadových a provádí základní vodoléčebné procedury.

(6) Sanitář pro autoptické oddělení nebo sanitář pro pitevnu vykonává činnosti podle § 26 a dále

a)

pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu provádí pomocné a obslužné činnosti na úseku patologie; přitom zejména

1.
pečuje o hygienu prostředí,
2.
zabezpečuje transport biologického a zdravotnického materiálu, obstarává pochůzky pro potřeby oddělení,
3.
provádí manipulaci s prádlem, včetně dezinfekce a transportu,
4.
připravuje těla zemřelých k pitvě, po pitvě upravuje těla zemřelých a obléká je pro předání pohřební službě,
5.
připravuje nástroje, rukavice a nádoby k odběru materiálu a základní fixační roztoky,
6.
podílí se na přejímání, kontrole a uložení zdravotnických prostředků¹⁴⁾ a prádla, na manipulaci s nimi a dále se podílí na jejich dezinfekci a sterilizaci a na zajištění jejich dostatečné zásoby;

b)

pod přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování lázeňské a rehabilitační péče bez odborného dohledu asistuje při odborných výkonech na úseku patologie; přitom zejména

1. pomáhá při výkonu pitvy a vyjímá orgány,
2. podílí se na evidenci těl zemřelých, jejich šatstva a cenností a dokumentaci o styku s pohřební službou.

ČÁST TŘETÍ

ČINNOSTI JINÝCH ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ

§ 41

Činnosti jiného odborného pracovníka s odbornou způsobilostí

Jiný odborný pracovník³⁰⁾ uvedený v § 42 až 47 pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování zdravotní péče vykonává činnosti, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče, v rozsahu své odborné způsobilosti; rozsah odborné způsobilosti vyplývá z obsahu absolvovaného studijního programu. Přitom zejména

- a) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu se zvláštními právními předpisy⁸⁾,
- b) vede zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající ze zvláštních právních předpisů⁹⁾ v rozsahu činností, ke kterým je způsobilý, pracuje s informačním systémem zdravotnického zařízení,
- c) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů, podílí se na výzkumu a zavádění nových metod.

§ 42

Absolvent magisterského jednooborového studijního oboru psychologie (psycholog)

Absolvent akreditovaného magisterského jednooborového studijního oboru programu ve studijním oboru psychologie (psycholog) magisterského jednooborového studijního oboru

psychologie (psycholog) vykonává činnosti uvedené v § 41 a 21.

§ 43

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z logopedie a surdopedie (logoped)

Absolvent magisterského studijního oboru speciální pedagogika se státní zkouškou z logopedie a surdopedie (logoped) vykonává činnosti uvedené v § 41 a dále pod odborným dohledem klinického logopeda

- a) provádí základní diagnostické postupy v oboru logopedie,
- b) provádí léčbu, rehabilitaci a reedukaci poruch a vad řeči, sluchu a hlasu,
- c) podílí se na poskytování zdravotní péče o děti a dospělé s vadami a poruchami sdělovacího procesu,
- d) podílí se na dispenzarizaci pacientů s poruchami a vadami řeči, sluchu a hlasu,
- e) podílí se na posudkové činnosti.

§ 44

Absolvent studijního oboru matematicko-fyzikálního zaměření

Absolvent studijního oboru matematicko-fyzikálního zaměření vykonává činnosti uvedené v § 41 a dále činnosti na úseku radiační ochrany v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 45

Absolvent studijního oboru přírodovědného zaměření

Absolvent jednooborového studia přírodovědného zaměření vykonává činnosti uvedené v § 41 a dále činnosti na úseku laboratorní diagnostiky v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 46

Absolvent studijního oboru elektrotechnického zaměření

Absolvent studijního oboru elektrotechnického zaměření vykonává činnosti uvedené v § 41 a dále činnosti na úseku přístrojové diagnostiky v rozsahu jeho odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku.

§ 47

Absolvent studijního oboru sociálního zaměření (sociální pracovník)

(1) Absolvent studijního oboru sociálního zaměření (sociální pracovník) vykonává činnosti uvedené v § 41 a dále činnosti na úseku sociální péče v rozsahu své odborné způsobilosti a v rozsahu určeném zdravotnickým pracovníkem se specializovanou způsobilostí na tomto úseku. Přitom zejména

- a) provádí posouzení životní situace pacienta,
- b) zajišťuje sociálně-právní poradenství,
- c) provádí ve spolupráci se zdravotnickými pracovníky sociální opatření nebo psychosociální intervenci do životní situace pacienta.

ČÁST ČTVRTÁ

ČINNOSTI ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ PO ZÍSKÁNÍ SPECIALIZOVANÉ ZPŮSOBILOSTI

HLAVA I

VŠEOBECNÁ SESTRA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 48

Činnosti všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí

Všeobecná sestra uvedená v § 49 až 59 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 4 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje, organizuje a metodicky řídí ošetrovatelskou péči, včetně vysoce specializované ošetrovatelské péče, v oboru specializace, případně zaměření. Přitom zejména

- a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. edukuje pacienty, případně jiné osoby, ve specializovaných ošetrovatelských postupech a připravuje pro ně informační materiály,
2. sleduje a vyhodnocuje stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod a podílí se na jejich řešení,
3. koordinuje práci členů ošetrovatelského týmu v oblasti své specializace,
4. hodnotí kvalitu poskytované ošetrovatelské péče,
5. provádí ošetrovatelský výzkum, zejména identifikuje oblasti výzkumné činnosti, realizuje výzkumnou činnost a vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
6. připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
7. vede specializační vzdělávání v oboru své specializace;

b)

na základě indikace lékaře

1. provádí přípravu pacientů na specializované diagnostické a léčebné postupy, doprovází je a asistuje během výkonů, sleduje je a ošetřuje po výkonu,
2. edukuje pacienty, případně jiné osoby, ve specializovaných diagnostických a léčebných postupech.

§ 49

Sestra pro intenzivní péči

(1) Sestra pro intenzivní péči vykonává činnosti podle § 48 při péči o pacienty starší 10 let, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. sleduje a analyzuje údaje o zdravotním stavu, zejména fyziologické funkce, hodnotí závažnost stavu a provádí kardiopulmonální resuscitaci s použitím dostupného technického vybavení,
2. pečuje o dýchací cesty pacientů se zajištěnými dýchacími cestami i při umělé plicní ventilaci, včetně odsávání z dolních cest dýchacích,
3. sleduje funkčnost speciální přístrojové techniky a zajišťuje její stálou připravenost,
4. provádí defibrilaci srdce elektrickým výbojem;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. provádí měření a analýzu fyziologických funkcí specializovanými postupy pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod,
2. provádí katetrizaci močového měchýře mužů,
3. zavádí nazogastrické a jejunální sondy pacientům v bezvědomí starším 10 let,
4. provádí výplach žaludku i u pacientů se zajištěnými dýchacími cestami starších 10 let;

c)

pod odborným dohledem lékaře

1. provádí zajištění dýchacích cest dostupnými pomůckami,
2. provádí endobronchiální laváže u pacientů s tracheální intubací nebo s tracheostomií, předchází případným komplikacím, rozpoznává je a řeší,
3. aplikuje transfuzní přípravky¹⁶⁾ a krevní deriváty¹⁵⁾;

d)

pod přímým vedením lékaře

1.
provádí punkci arterií, zejména arterie radialis a arterie femoralis, k jednorázovému odběru krve a k invazivní monitoraci krevního tlaku,
2.
provádí extubaci tracheální rourky.

(2) Sestra pro intenzivní péči se zaměřením na neodkladnou péči vykonává činnosti podle odstavce 1 v oblasti neodkladné péče a medicíny katastrof a činnosti podle § 17 a dále bez odborného dohledu a bez indikace vykonává činnosti v rámci operačního střediska záchranné služby, a to

- a)
přijímá, eviduje a vyhodnocuje tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti zabezpečuje odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky,
- b)
provádí telefonní instruktáž k poskytování laické první pomoci a poskytuje další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu,
- c)
aktivuje krizové typové a traumatologické plány při řešení zdravotních následků hromadných neštěstí a katastrof a na svém úseku zabezpečuje jejich realizaci s využitím všech možností integrovaného záchranného systému.

(3) Sestra pro intenzivní péči se zaměřením na péči v anesteziologii vykonává činnosti podle odstavce 1 v souvislosti s anesteziologickými výkony. Přitom zejména

- a)
bez odborného dohledu a bez indikace
 1.
poskytuje specializovanou ošetrovatelskou péči pacientům při přípravě, v průběhu a bezprostředně po ukončení všech způsobů celkové a místní anestezie,
 2.
zajišťuje stálou připravenost anesteziologického pracoviště;
- b)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a resuscitace

- 1.

připravuje pacienta, léčivé přípravky¹³⁾ a vybavení k jednotlivým způsobům a technikám celkové i místní anestezie a asistuje při jejich provedení,

2.
provádí činnosti spojené s přípravou, průběhem a ukončením metod léčby bolesti;

c)
pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a resuscitace

1.
provádí tracheální intubaci,

2.
podílí se na vedení anestezie.

(4) Sestra pro intenzivní péči se zaměřením na dlouhodobou umělou plicní ventilaci vykonává činnosti podle odstavce 1 v souvislosti s dlouhodobou umělou plicní ventilací. Přitom zejména

a)
bez odborného dohledu a bez indikace připravuje pacienty a osoby jimi určené na provádění umělé plicní ventilace v domácí péči;

b)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1.
poskytuje specializovanou ošetrovatelskou péči pacientům před a po závažných operačních výkonech, transplantacích a traumatech,

2.
zajišťuje a připravuje technické vybavení pro provádění umělé plicní ventilace v domácí péči.

(5) Sestra pro intenzivní péči se zaměřením na očišťovací metody krve vykonává činnosti podle odstavce 1 v souvislosti s akutním a chronickým selháním ledvin a dalšími stavy, které vyžadují léčbu hemodialýzou, peritoneální dialýzou, hemoperfuzí a dalšími očišťovacími metodami krve. Přitom zejména

a)
bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem

1.

hodnotí funkci a kvalitu cévních přístupů pro mimotělní oběh, informuje pacienty a osoby jimi určené o zásadách péče o arterio-venózní spojku a dodržování léčebného režimu, pečuje o cévní přístup po ukončení mimotělního oběhu,

2. sleduje zadané parametry na přístrojích pro eliminační metody krve během léčby a rozpoznává vznik technických komplikací,
3. provádí výměnu přístroje při vzniku vážné technické komplikace během léčby,
4. provádí dezinfekci přístrojového vybavení pro eliminační metody krve;

b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. připravuje technické vybavení a nastavuje požadované parametry na přístroji,
2. provádí napojení pacientů na mimotělní oběh podle typu cévního přístupu a zahájí vlastní léčbu,
3. provádí peritoneální dialýzu,
4. ukončuje mimotělní oběh a hodnotí stav pacientů bezprostředně po ukončení léčby;

c) pod odborným dohledem lékaře provádí první napojení pacientů na mimotělní oběh.

§ 50

Sestra pro perioperační péči

Sestra pro perioperační péči vykonává činnosti podle § 48 při péči o pacienty před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu, včetně intervenčních, invazivních a diagnostických výkonů. Přitom zejména

a) bez odborného dohledu a bez indikace

1. připravuje instrumentarium, zdravotnické prostředky a jiný potřebný materiál a pomůcky před, v průběhu a po operačním výkonu,

2. provádí specializované sterilizační a dezinfekční postupy,
3. zajišťuje manipulaci s operačními stoly, přístroji a tlakovými nádobami,
4. provádí antisepsi operačního pole u pacientů,
5. provádí ve spolupráci s lékařem-operátérem před začátkem a ukončením každé operace početní kontrolu nástrojů a použitého materiálu, zajišťuje stálou připravenost pracoviště ke standardním a speciálním operačním výkonům;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. zajišťuje polohu a fixaci pacientů na operačním stole před, v průběhu a po operačním výkonu, včetně prevence komplikací z imobilizace,
2. provádí zarouškování pacientů,
3. instrumentuje při operačních výkonech.

§ 51

Dětská sestra

(1) Dětská sestra vykonává činnosti podle § 48 při péči o zdravé i nemocné děti, včetně novorozenců a adolescentů, s výjimkou péče o děti, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí nebo mají patologické změny psychického stavu, které vyžadují stálý dozor nebo použití omezujících prostředků z důvodu ohrožení života nebo zdraví pacienta nebo jeho okolí. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. vytváří stimulační výchovné a léčebné prostředí, připravuje a provádí výchovná zaměstnání,
2. připravuje stravu novorozencům, kojencům a batolatům,

3. vede matky ke správnému přístupu ve výživě dítěte, edukuje matky v technice kojení a dohlíží na jeho správné provedení,
4. provádí psychickou přípravu dítěte na diagnostické a léčebné výkony a ošetrovatelskou péči o děti v jejich průběhu a po jejich skončení s ohledem na vývojové zvláštnosti dětské psychiky,
5. sleduje psychomotorický vývoj dětí, vede o něm písemný záznam, činí opatření k zamezení vzniku psychických deprivací, retardací psychomotorického vývoje dítěte, vhodným výchovným přístupem předchází negativním vlivům v dalším vývoji dítěte, rozvíjí komunikační schopnosti dítěte,
6. vyhledává rizikové faktory ohrožující zdravý vývoj dítěte,
7. provádí první ošetření novorozence, včetně případného zahájení okamžité resuscitace, zajišťuje screeningová vyšetření, učí matky správnému ošetřování novorozence,
8. poskytuje ošetrovatelskou péči v rámci primární péče, zejména vykonává návštěvní službu, hodnotí prostředí z hlediska zajištění zdravého vývoje dítěte, poskytuje rady a pomoc v oblasti péče o dítě, tj. ve výživě, kojení, hygieně, v ošetřování dětí, zajišťuje dodržování plánu povinného očkování a preventivních prohlídek,
9. edukuje rodiče ve výchově a péči o děti v jednotlivých vývojových obdobích, pomáhá jim řešit zdravotní i sociální problémy v rámci školního poradenství, spolupracuje s ostatními institucemi v oblasti péče o dítě a rodinu, zejména sociálními a vzdělávacími zařízeními a správními úřady;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. aplikuje intravenózní injekce a infuze novorozencům a dětem do 3 let,
2. provádí katetrizaci močového měchýře dívek do 10 let,
3. zavádí nazogastriční a jejunální sondy dětem při vědomí,
4. provádí výplach žaludku u dětí při vědomí.

(2) Dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči v dětské psychiatrii vykonává činnosti podle odstavce 1 při péči o děti s duševní poruchou nebo mentálním handicapem.

Přítom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.
utváří vhodné sociální léčebné prostředí a rozvíjí schopnosti dětí tak, aby bylo dosaženo optimálního stavu v aktivitách každodenního života,

2.
provádí poradenskou činnost v oblasti prevence poruch duševního zdraví a resocializace dětí, koordinuje spolupráci mezi lůžkovým zařízením a terénními službami, spolupodílí se na vytváření podmínek pro návrat dítěte do vlastního sociálního prostředí;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo dětská a dorostová psychiatrie, klinického psychologa nebo dětského klinického psychologa

1.
účastní se terapeutických aktivit dětí, adolescentů i jejich rodičů,

2.
poskytuje poradenství a pomoc v rámci krizové intervence,

3.
pod přímým vedením lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo dětská a dorostová psychiatrie, klinického psychologa nebo dětského klinického psychologa se podílí na provádění psychoterapie.

(3) Dětská sestra se zaměřením na herní aktivity a výchovnou péči vykonává činnosti podle odstavce 1 při péči o děti zaměřenou na posilování zdravého psychického, somatického i sociálního vývoje. Přítom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

a)

metodicky vede a organizuje výchovnou péči o děti do 3 let věku, vypracovává programy výchovné péče a výchovná zaměstnání,

b)

zajišťuje odborné poradenství pro děti se zdravotním znevýhodněním, doporučuje úpravu prostředí, vhodné hračky a výchovné pomůcky.

(4) Dětská sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči ve vybraných klinických oborech vykonává činnosti podle odstavce 1 a podle § 53 při péči o děti a adolescenty v oboru svého zaměření.

(5) Dětská sestra se zaměřením na intenzivní péči v pediatrii vykonává činnosti podle odstavce 1 při péči o děti a adolescenty, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, s výjimkou nedonošených dětí. Přitom vykonává činnosti sestry pro intenzivní péči podle § 49 u dětí, s výjimkou zavádění močového katétru u chlapců.

(6) Dětská sestra se zaměřením na intenzivní péči v neonatologii vykonává činnosti podle odstavce 1 při péči o novorozence a kojence, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, včetně nedonošených dětí. Přitom vykonává činnosti sestry pro intenzivní péči podle § 49 u dětí, s výjimkou zavádění močového katétru u chlapců. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) zajišťuje první ošetření rizikovému novorozenci na porodním sále a zajišťuje jeho transport na následná pracoviště,
- b) zajišťuje termoneutrální prostředí a vytváří podmínky pro bezproblémovou poporodní adaptaci a zdárný růst a vývoj dítěte.

§ 52

Komunitní sestra

Komunitní sestra vykonává činnosti podle § 48 při poskytování primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o jednotlivce a skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 - 1. komplexně analyzuje zdravotní a sociální situaci jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče, všechna vhodná zařízení zdravotní a sociální péče a koordinuje poskytovanou integrovanou péči,
 - 2. komplexně analyzuje zdravotní a sociální situaci pacientů a osob blízkých¹⁹⁾ z hlediska ošetrovatelské péče, realizuje poradenství pro skupinu občanů a spolupracuje s odpovědnými orgány;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví

1. podílí se na hodnocení zdravotních rizik jednotlivce ve vlastním sociálním prostředí nebo skupiny občanů a na sestavování priorit při jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů,
2. připravuje a organizuje preventivní prohlídky, vyšetření a očkování.

§ 53

Sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech

Sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech vykonává činnosti podle § 48 podle svého zaměření (například v zaměření na ošetrovatelskou péči o pacienty s onkologickým onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s diabetem mellitem, ošetrovatelskou péči o pacienty s kardiovaskulárním onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s chronickým plicním onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s onemocněním zažívacího traktu, ošetrovatelskou péči o pacienty s infekčním onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s alergickým a imunodeficitním onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s dermatovenerologickým onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty s neurologickým onemocněním, ošetrovatelskou péči o pacienty v gerontologii, ošetrovatelskou péči o pacienty se stomiemi). Přitom zejména

- a) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s diabetem mellitem

1. bez odborného dohledu a indikace lékaře provádí poradenskou činnost, včetně specializovaných oblastí (péče o těhotné s diabetem mellitem, pediatriká poradna) pořádá semináře a edukační soustředění, zejména učí pacienty vyšetřovat si a hodnotit glykémii (selfmonitoring), upravovat výživové dávky, vypracovává individuální pohybový režim diabetika, ve spolupráci s nutričním terapeutem radí v otázkách výživy, dále vyhledává známky počátečních komplikací nemoci a provádí kontrolní vyšetření z hlediska kompenzace diabetu,
2. bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se podílí na léčbě edukovaných diabetiků, učí pacienty upravovat léčbu podle výsledků sebekontroly a případně v rozsahu určeném lékařem provádí změny terapie;

- b) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s kardiovaskulárním onemocněním bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí funkční vyšetření kardiovaskulárního systému, včetně zátěžových, a orientační hodnocení základních patologických nálezů;

- c) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s infekčním onemocněním bez odborného dohledu a bez indikace
1. zajišťuje protiepidemická opatření u infekčních pacientů,
 2. provádí poradenskou činnost v centrech péče o nemocné s vybranými infekčními nemocemi, včetně osob pozitivních na virus lidské imunodeficiencie (HIV);
- d) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s alergickým a imunodeficitním onemocněním
1. bez odborného dohledu a bez indikace monitoruje vlastní sociální prostředí z hlediska detekce možných patogenů,
 2. bez odborného dohledu na základě indikace lékaře sleduje průběh hyposenzibilizace a vyhodnocuje její;
- e) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s dermatovenerologickým onemocněním
1. bez odborného dohledu a bez indikace určuje vhodné postupy ošetření chronických ran, včetně doporučení obvazových materiálů, provádí poradenskou činnost v prevenci komplikací varikózního komplexu,
 2. bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí lymfodrenáže, kožní diagnostické testy, fototerapii, depistáž pacientů se sexuálně přenosnými chorobami, včetně vyhledávání jejich kontaktů;
- f) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s neurologickým onemocněním bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí specializovaná neurologická vyšetření, zejména elektromyografická a elektroencefalografická vyšetření, včetně vyšetření evokovaných potenciálů;
- g) sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech s klinickým zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty se stomiemi

1.
bez odborného dohledu a bez indikace provádí poradenskou činnost pro pacienty s břišními stomiemi, seznamuje pacienty se sortimentem stomických pomůcek a doporučuje vhodné pomůcky, provádí instruktáž o manipulaci s pomůckami, nacvičuje s pacienty, případně s osobami jimi určenými výplach stomie, připravuje pacienty a osoby jimi určené k soběstačnosti ve vlastním sociálním prostředí a doporučuje změny domácích podmínek,
2.
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vyhledává a označuje optimální místo pro budoucí břišní stomii.

§ 54

Audiologická sestra

Audiologická sestra vykonává činnosti podle § 49 v audiologii. Přitom

a)

bez odborného dohledu a bez indikace lékaře

1.
sleduje a hodnotí aktuální stav pacienta se sluchovou vadou nebo sluchovou poruchou z hlediska objektivnosti vyšetření,
2.
provádí orientační vyšetření sluchu šepotem, hlasitou řečí i pomocí ladiček,
3.
eviduje a kontroluje servis a údržbu audiometrických zdravotnických přístrojů,
4.
poskytuje rady v oblasti prevence vzniku sluchových poruch především s ohledem na vliv hluku na sluch,
5.
edukuje pacienty v používání sluchových pomůcek, sluchových protéz a sluchadel;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1.
provádí specializované diagnostické postupy sluchu včetně objektivních metod vyšetření sluchu,

2. provádí přístrojové vyšetření vestibulárního ústrojí.

§ 55

Sestra pro nukleární medicínu

Sestra pro nukleární medicínu vykonává činnosti podle § 48 v souvislosti s aplikací lékařského ozáření v oboru nukleární medicína. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. monitoruje zdravotní a psychický stav pacientů před, v průběhu a po provedení aplikace radiofarmaka nebo radiologického vyšetření, sleduje místní i celkové změny,
 2. obsluhuje přístroje pro statické a dynamické studie, jednofotonovou emisní výpočetní tomografii (SPECT) a pozitronovou emisní tomografii (PET) a připravuje záznamy vyšetření pro vyhodnocení lékařem,
 3. informuje pacienty o prováděném odborném výkonu, rizicích souvisejících s lékařským ozářením a postupech k jejich snížení;
- b) na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace lékaře, který je aplikujícím odborníkem, v souladu se zásadami radiační ochrany provádí praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to
 1. upravuje připravená radiofarmaka podle požadované aktivity k přímé aplikaci, včetně zajištění dalších činností souvisejících s jejich používáním, zejména likvidace zbytků a dekontaminace pracoviště,
 2. aplikuje radiofarmaka pacientům,
 3. podílí se na provádění diagnostických metod včetně akvizice a základní analýzy dat jednotlivých vyšetření a spolupracuje při léčbě pomocí otevřených zářičů,a přebírá za ni klinickou odpovědnost;
- c)

pod odborným dohledem lékaře asistuje při specializovaných radiologických postupech, které jsou náročné z hlediska rychlosti zachycení případných odchylek od normy, nebo při použití metod, které nejsou součástí běžných zavedených postupů;

d)

pod odborným dohledem radiačního fyzika nebo jiné dohlížející osoby³¹⁾ se podílí na činnostech souvisejících se zajištěním radiační ochrany a zabezpečováním jakosti.

§ 56

Psychiatrická sestra

(1) Psychiatrická sestra vykonává činnosti podle § 48 při péči o pacienty s duševní poruchou a mentálně retardovanými. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.

provádí poradenskou činnost v oblasti prevence poruch duševního zdraví a v oblasti resocializace,

2.

koordinuje spolupráci mezi lůžkovým zařízením a terénními službami, aktivně pracuje s osobami určenými pacientem, společně vytváří podmínky pro návrat pacientů do vlastního sociálního prostředí,

3.

sleduje chování pacientů z hlediska včasného zachycení nastupující krize;

b)

pod odborným dohledem lékaře nebo klinického psychologa

1.

podílí se na krizové intervenci,

2.

podílí se na psychologické pomoci rodině.

(2) Psychiatrická sestra se zaměřením na psychoterapii vykonává činnosti podle odstavce 1 a dále se v rámci psychoterapeutického týmu podílí na zabezpečení psychoterapeutické péče. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje psychoterapeutickou podporu;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie, dětská psychiatrie nebo gerontopsychiatrie nebo na základě indikace klinického psychologa

1.

provádí pomocné psychoterapeutické techniky včetně individuálních psychoterapeutických rozhovorů,

2.

zajišťuje psychoterapeutický režim oddělení;

c)

pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie, dětská psychiatrie nebo gerontopsychiatrie nebo klinického psychologa provádí skupinovou psychoterapii.

(3) Psychiatrická sestra se zaměřením na komunitní péči vykonává činnosti podle odstavce 1 při péči o pacienty s duševní poruchou nebo mentální retardací v jejich vlastním sociálním prostředí. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.

koordinuje spolupráci mezi lůžkovými a terénními službami, včetně služeb sociálních a svépomocnými skupinami,

2.

podílí se na začlenění pacientů s duševním onemocněním do vlastního sociálního prostředí i za využití komplementárních center (ubytovny, domovy, chráněná bydlení, chráněné dílny, kontaktní centra a denní centra);

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí návštěvní službu a domácí zdravotní péči u ambulantně léčených pacientů s duševní poruchou, kontroluje dodržování léčebného režimu, hodnotí známky zhoršování onemocnění, zda zejména pacienti nejsou nebezpeční sobě nebo svému okolí; o svých zjištěních informuje lékaře a v případě nebezpečí z prodlení zajišťuje nezbytná opatření.

(4) Psychiatrická sestra se zaměřením na ošetrovatelskou péči o děti vykonává činnosti podle § 51 odst. 2.

Sestra pro pracovní-lekářskou péči vykonává činnosti podle § 48 v souvislosti s poskytováním pracovní-lekářské péče. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru pracovní lékařství

- a) identifikuje rizikové faktory pracovních podmínek, podílí se na hodnocení zdravotních rizik při práci a na hodnocení kvality pracovního prostředí a pracovních podmínek z hlediska fyzické i duševní zátěže, provádí poradenství ve vztahu ke zdravým pracovním podmínkám a ochraně zdraví a bezpečnosti práce,
- b) provádí dohled nad zdravím pracovníků,
- c) podílí se na hodnocení zdravotního stavu pracovníků,
- d) provádí poradenství z hlediska požadavků ergonomie a hygieny práce,
- e) připravuje a realizuje projekty podpory zdraví ve vztahu k pracovním podmínkám,
- f) podílí se na prevenci onemocnění vznikajících v souvislosti s výkonem práce, připravuje a organizuje preventivní vyšetření, zve pacienty na kontrolní vyšetření,
- g) provádí edukaci pracovníků, podílí se na výchově a školení zaměstnanců především v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, včetně školení v poskytování první pomoci,
- h) sleduje pracovní neschopnost pracovníků, organizuje a administrativně zajišťuje dispensární péči.

§ 58

Sestra pro transfuzní službu

Sestra pro transfuzní službu vykonává činnosti podle § 48 v oboru transfuzní služba a dále

- a) bez odborného dohledu a indikace lékaře

1.

informuje dárce krve nebo pacienty o možných nežádoucích účincích při odběru plné krve nebo jejích složek, přístrojových autologních odběrech, aferetických odběrech, léčebné plazmaferenze a jejich prevenci,

2.

hodnotí kvalitu žilního vstupu pro mimotělní oběh,

3.

připravuje speciální zdravotnický materiál k jednotlivým aferetickým odběrům,

4.

sleduje, dokumentuje a analyzuje získané údaje během separace a po separaci,

5.

rozpoznává technické komplikace, provádí opakovanou venepunkci a výměnu přístroje při vzniku náhlé závažné technické komplikace během separace krevních elementů,

6.

ukončuje separaci a hodnotí stav klientů bezprostředně po ukončení separace, pečuje o žilní vstup po separaci;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1.

připravuje vybavení a pacienty před zavedením žilního katétru pro aferetický odběr,

2.

provádí venepunkci a napojení pacientů na mimotělní oběh včetně odběrů požadovaných vzorků pro povinná vyšetření,

3.

podává antikoagulační roztoky a jiná léčiva do žíly podle druhu aferetického odběru,

4.

provádí zadání parametrů pomocí hemokalkulátoru pro jednotlivé aferetické odběry,

5.

provádí speciální odběry na separátorech krevních elementů podle požadavků klinických pracovišť, zejména separaci periferních kmenových buněk a odběry granulocytů;

c)

pod odborným dohledem farmaceuta nebo jiné kvalifikované osoby odpovědné za výrobu léčiv podle zvláštního právního předpisu³²⁾ se podílí na výrobě transfuzních přípravků¹⁶⁾ při dodržení zásad správné výrobní praxe³³⁾, a to zejména při získávání krve a jejích složek, jejich zpracování, označování, kontrole, skladování, balení, přepravě a výdeji a při vedení dokumentace o těchto činnostech.

Klinický perfuziolog

Klinický perfuziolog vykonává činnosti podle § 48 v souvislosti s řízením mimotělního oběhu. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a) řídí mimotělní oběh při operacích na otevřeném srdci, to je sterilně sestavuje okruh pro mimotělní oběh, vybírá vhodný typ oxygenátoru krve a velikost kanyl pro vypočtený minutový průtok krve, provádí plnění okruhu pro mimotělní oběh náhradními roztoky, krevními deriváty a léčivými přípravky a odvzdušňuje jej, kontroluje dostatečnou antikoagulaci krve před a během mimotělního oběhu, zabezpečuje řízenou hemodiluci, systémovou perfuzi a výměnu krevních plynů, řídí tělesnou teplotu, včetně hypotermie, provádí činnosti související s úpravou vnitřního prostředí pacienta a jeho krevního tlaku,
- b) aplikuje krevní deriváty¹⁵⁾, obsluhuje autotransfuzní systémy,
- c) provádí hemofiltraci a modifikovanou hemofiltraci při mimotělním oběhu, případně hemodiafiltraci,
- d) aplikuje léčivé přípravky do mimotělního oběhu,
- e) v součinnosti s lékařem-operatérem a v souladu s průběhem operačního výkonu aplikuje krevní hyperkalemickou kardioplegii do kořene aorty, případně cíleně do koronárních arterií, pomocí krevního čerpadla,
- f) technicky zabezpečuje podpůrnou cirkulaci při srdečním selhání nebo podpůrný mimotělní oběh s membránovou oxygenací (ECMO) při selhání srdce a plic,
- g) obsluhuje systémy podpory selhávajícího oběhu (například kontrapulzace, univentrikulární a biventrikulární mechanické srdeční podpory),
- h) řídí podpůrný mimotělní oběh a ohřívání při akcidentální hypotermii v rámci resuscitace oběhu,
- i) obsluhuje systémy mimotělního oběhu při operačních výkonech a dalších léčebných úkonech, které mimotělní oběh vyžadují,
- j)

technicky zabezpečuje izolovanou hypertermickou perfuzi končetin cytostatiky.

HLAVA II

PORODNÍ ASISTENTKA SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 60

Činnosti porodní asistentky se specializovanou způsobilostí

Porodní asistentka uvedená v § 61 až 64 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 5 a 48 v oboru porodní asistence a své specializace.

§ 61

Porodní asistentka pro perioperační péči

Porodní asistentka pro perioperační péči vykonává činnosti podle § 60 při péči o pacientky v oboru gynekologie a porodnictví před, v průběhu a bezprostředně po operačním výkonu. Přitom vykonává činnosti sestry pro perioperační péči podle § 50.

§ 62

Porodní asistentka pro intenzivní péči

Porodní asistentka pro intenzivní péči vykonává činnosti podle § 60 při péči o pacientky v oboru gynekologie a porodnictví starší 10 let, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí. Přitom vykonává činnosti sestry pro intenzivní péči podle § 49 odst. 1.

§ 63

Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii

Porodní asistentka pro intenzivní péči v neonatologii vykonává činnosti podle § 60 při péči o novorozence a kojence, u kterých dochází k selhání základních životních funkcí nebo toto selhání hrozí, včetně nedonošených dětí, přitom vykonává činnosti dětské sestry podle § 51 odst. 6.

§ 64

Porodní asistentka pro komunitní péči

(1) Porodní asistentka pro komunitní péči vykonává činnosti podle § 60 při poskytování

primární péče, integrované péče a preventivně zaměřené ošetrovatelské péče o ženy, novorozence a jejich rodiny a o skupiny osob ve vlastním sociálním prostředí; tato skupina může být vymezena zejména společným sociálně-kulturním prostředím, územím, věkem, zdravotním stavem nebo rizikovými faktory. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. komplexně analyzuje zdravotní a sociální situaci žen, novorozenců a jejich rodin z hlediska koordinace poskytované zdravotní a sociální péče v oblasti péče o ženu a dítě a spolupracuje s odpovědnými orgány,
2. hodnotí zdravotní rizika skupiny osob z hlediska reprodukčního zdraví žen a novorozenců a podílí se na sestavování priorit jejich řešení na základě epidemiologických a statistických dat a výsledků výzkumů, připravuje a realizuje projekty podpory zdraví žen,
3. provádí poradenskou činnost v oblasti reprodukčního zdraví a plánovaného rodičovství, sexuálně přenosných chorob, epidemiologické ochrany a sexuálního zneužívání;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví

1. podílí se na vytváření bezpečného a vhodného prostředí a eliminaci existujících rizik z hlediska reprodukčního zdraví a zdraví žen a novorozenců,
2. zajišťuje cílené preventivní programy, včetně zajištění screeningu;

c)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se specializací v oboru gynekologie a porodnictví provádí ultrazvukové vyšetření plodu.

HLAVA III

ERGOTERAPEUT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 65

Činnosti ergoterapeuta se specializovanou způsobilostí

Ergoterapeut uvedený v § 66 až 70 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 6 a poskytuje, organizuje a metodicky řídí rehabilitační péči v oboru ergoterapie (dále jen "specializovaná ergoterapeutická péče"). Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. připravuje informační materiály pro pacienty,
2. navrhuje lékařovi změny vedoucí k upřesnění ordinací v souladu s funkčním stavem klienta a jeho změnami,
3. sleduje a vyhodnocuje stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
4. provádí hodnocení a nácvik běžných denních činností (ADL) v nemocničním a ve vlastním sociálním prostředí s použitím specializovaných diagnostických a léčebných postupů,
5. doporučuje a provádí nácvik v používání kompenzačních a technických pomůcek,
6. doporučuje úpravy vlastního sociálního prostředí a pracovního prostředí,
7. edukuje pacienty, případně osoby jimi určené, ve specializovaných ergoterapeutických postupech,
8. instruuje zdravotnické pracovníky ve specializovaných ergoterapeutických postupech,
9. hodnotí kvalitu poskytované ergoterapeutické péče,
10. identifikuje činnosti ergoterapeutické péče vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v ergoterapii,
11. vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe,
12. navrhuje změny vedoucí k upřesnění ordinací v souladu s funkčním stavem klienta a jeho změnami,

13.
připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,

14.
vede specializační vzdělávání v oboru své specializace;

- b)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí specializované ergoterapeutické postupy v rámci léčebné rehabilitace.

§ 66

Ergoterapeut pro pediatrii

Ergoterapeut pro pediatrii vykonává činnosti podle § 65 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči dětem, zejména dětem s mentálním, fyzickým nebo kombinovaným postižením. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a)
realizuje opatření vedoucí k začlenění dětí do přirozeného sociálního prostředí, napomáhá rodině při integraci a maximálním rozvoji dítěte ve spolupráci s institucemi zabývajícími se péčí o zdravotně postižené děti,
- b)
provádí výběr vhodných ergoterapeutických postupů se zaměřením na výcvik hrubé a jemné motoriky,
- c)
provádí výcvik senzoriky, senzomotoriky a grafomotoriky,
- d)
podle stupně ontogenetického vývoje dítěte a jeho schopností provádí nácvik běžných denních aktivit (ADL).

§ 67

Ergoterapeut pro geriatrii

Ergoterapeut pro geriatrii vykonává činnosti podle § 65 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči v geriatrii. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a)
realizuje opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního prostředí,
- b)

udržuje pohybové schopnosti pacientů se zohledněním jejich biologického věku a stupně funkčního omezení,

- c) napomáhá adaptaci pacientů na změněné životní podmínky a podporuje zachování fyzických, kognitivních a psychických funkcí prostřednictvím cílených aktivit.

§ 68

Ergoterapeut pro psychiatrii

Ergoterapeut pro psychiatrii vykonává činnosti podle § 65 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči duševně nemocným a mentálně postiženým. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
1. realizuje opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního a pracovního prostředí,
 2. provádí nácvik a trénink pracovních dovedností,
 3. provádí kondiční ergoterapii za pomoci pohybových her a kreativních činností,
 4. podílí se na dlouhodobém programu léčby drogově závislých;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře provádí trénink kognitivních funkcí, sociálních a komunikačních dovedností prostřednictvím cílených aktivit.

§ 69

Ergoterapeut pro neurologii

Ergoterapeut pro neurologii vykonává činnosti podle § 65 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči neurologicky nemocným a pacientům po úrazech nervové soustavy. Přitom zejména

- a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. realizuje opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti a začlenění do přirozeného sociálního prostředí,
2. napomáhá adaptaci na změněné životní podmínky,
3. provádí ergoterapeutické postupy se zaměřením na výcvik jemné a hrubé motoriky, senzomotoriky a nácvik obratnosti;

- b) bez odborného dohledu na základě indikace klinického psychologa, klinického logopeda nebo lékaře provádí trénink kognitivních funkcí, sociálních a komunikačních dovedností prostřednictvím cílených aktivit.

§ 70

Ergoterapeut pro traumatologii, ortopedii a revmatologii

Ergoterapeut pro traumatologii, ortopedii a revmatologii vykonává činnosti podle § 65 a poskytuje specializovanou ergoterapeutickou péči pacientům v oborech traumatologie, ortopedie a revmatologie. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) určuje na základě funkčních vyšetření vhodné metodické postupy a realizuje opatření vedoucí k zachování co nejvyšší míry soběstačnosti,
- b) napomáhá adaptaci na změněné životní podmínky,
- c) edukuje pacienty v oblasti prevence dalšího poškození.

HLAVA IV

ZDRAVOTNÍ LABORANT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 71

Činnosti zdravotního laboranta se specializovanou způsobilostí

Zdravotní laborant uvedený v § 72 až 81 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 8 a ve spolupráci s odborným pracovníkem v laboratorních metodách poskytuje, organizuje a metodicky řídí laboratorní činnost v rámci diagnostické

péče a ochrany veřejného zdraví, zahrnující její plánování, provádění a hodnocení v oboru své specializace (dále jen "specializovaná laboratorní péče"). Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.
připravuje informační materiály pro pacienty a osoby jimi určené,
2.
spolupracuje s ostatními zdravotnickými pracovníky při zajištění edukace v přípravě na specializované diagnostické postupy, zejména poskytuje zdravotnickým pracovníkům, pacientům, případně jimi určeným osobám, odborné informace o podmínkách odběrů biologického materiálu pro cytologická vyšetření,
3.
instruuje členy týmu v oblasti své specializace,
4.
provádí zpracování biologického materiálu a jiných vyšetřovaných materiálů specializovanými postupy,
5.
provádí kalibrace jednotlivých laboratorních přístrojů v oboru své specializace nebo zaměření a zajišťuje jejich přesnou dokumentaci,
6.
provádí základní hodnocení nálezu, zejména zda jsou zjištěné výsledky fyziologické,
7.
hodnotí kvalitu poskytované laboratorní péče, tj. prováděných laboratorních metod, prostředí i dokumentace, provádí verifikaci (ověření) naměřených hodnot,
8.
podílí se na výzkumu, zejména identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,
9.
provádí statistická vyhodnocení,
10.
připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
11.
vede specializační vzdělávání v oboru své specializace;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí specializované diagnostické postupy v souladu se správnou laboratorní praxí;

c)

pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka v laboratorních metodách se specializovanou způsobilostí v oboru

1.

provádí odběry krve u laboratorních zvířat, připravuje a testuje specializované diagnostické postupy, provádí pokusy na laboratorních zvířatech,

2.

spolupracuje na expertizní činnosti pracoviště a tvorbě a udržování systému jakosti laboratoře, provádí interní a externí kontroly kvality laboratorních vyšetření,

3.

podílí se na zavádění, rozvoji a rutinním provádění nových specializovaných laboratorních diagnostických postupů, včetně odběru vzorků, zpracování vzorků k analýze a zpracování a vyhodnocování výsledků.

§ 72

Zdravotní laborant pro cytodiagnostiku

Zdravotní laborant pro cytodiagnostiku vykonává činnosti podle § 71 v oboru cytologie. Přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí

a)

rozlišení pozitivního a negativního nálezu,

b)

screening v plicní a gynekologické cytodiagnostice.

§ 73

Zdravotní laborant pro klinickou biochemii

Zdravotní laborant pro klinickou biochemii vykonává činnosti podle § 71 v oboru biochemie. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace pracuje s náročnými zdravotnickými přístroji, jako jsou například elektroforetická zařízení, chromatograf, hmotnostní spektrometr, iontoforéza a zabezpečuje jejich správnou činnost.

§ 74

Zdravotní laborant pro hematologii a transfuzní službu

Zdravotní laborant pro hematologii a transfuzní službu vykonává činnosti podle § 71 v oboru hematologie a v transfuzní službě. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře pracuje s náročnými zdravotnickými přístroji;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 - 1. provádí vyšetření všech skupinových systémů v oblasti všech elementů krve i všech systémů lidského séra, včetně specializovaných imuno hematologických postupů,
 - 2. provádí specializované postupy ke snížení nebezpečí přenosu infekčních chorob transfuzními přípravky určené lékařem nebo odborným pracovníkem v laboratorních metodách a další specializované postupy podle požadavků správné výrobní praxe v zařízeních transfuzní služby;
- c) pod odborným dohledem farmaceuta nebo jiné kvalifikované osoby odpovědné za výrobu léčiv podle zvláštního právního předpisu³³⁾ se podílí na výrobě transfuzních přípravků¹⁶⁾ při dodržení zásad správné výrobní praxe³³⁾, a to zejména při získávání krve a jejích složek, jejich zpracování, označování, kontrole, skladování, balení, přepravě a výdeji a při vedení dokumentace o těchto činnostech.

§ 75

Zdravotní laborant pro histologii

Zdravotní laborant pro histologii vykonává činnosti podle § 71 v oboru histologie. Přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a) zhotovuje histologické preparáty,
- b) provádí specializované histochemické, imunologické, cytologické, neuropatologické barvicí a impregnační postupy,
- c) zpracovává biologický materiál pro vyšetření elektronové mikroskopie a tkáňových a buněčných kultur.

§ 76

Zdravotní laborant pro sexuologii

Zdravotní laborant pro sexuologii vykonává činnosti podle § 71 v oboru sexuologie a asistované reprodukce. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 - 1. provádí cytologické a specializované biochemické vyšetření ejakulátu,
 - 2. provádí kryokonzervaci vajčíchek a spermií,
 - 3. provádí funkční spermilogické testy,
 - 4. provádí falopletyzmografické a vulvopletyzmografické vyšetření;
- b) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování specializované laboratorní péče bez odborného dohledu
 - 1. provádí kryokonzervaci embryí,
 - 2. podílí se na mikromanipulacích s lidskými embryi.

§ 77

Zdravotní laborant pro lékařskou genetiku

Zdravotní laborant pro lékařskou genetiku vykonává činnosti podle § 71 v oboru lékařské genetiky. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace zajišťuje materiály pro tkáňové kultury, zakládá, udržuje a zpracovává krátkodobé i dlouhodobé tkáňové kultury;
- b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1.
provádí izolaci deoxyribonukleové kyseliny (DNA),
 2.
hodnotí cytogenetické nálezy v mikroskopu a pomocí počítačové analýzy obrazu, provádí sestavení karyotypu a dokumentaci výsledku,
 3.
kultivuje lymfocyty z periferní krve, fibroplasty z plodové vody, bioptické a nekroptické tkáně, zpracovává vzorky po inkubaci, zhotovuje mikroskopické preparáty a zpracovává je;
- c)
pod odborným dohledem lékaře asistuje při odběru materiálu na prenatalní vyšetření a odběru nekroptické a bioptické tkáně.

§ 78

Zdravotní laborant pro lékařskou imunologii

Zdravotní laborant pro imunologii vykonává činnosti podle § 71 v oboru imunologie. Přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a)
připravuje alergeny a alergenní frakce z biologického materiálu, připravuje mikrobiální alergeny a mikrobiální imunopreparáty,
- b)
pracuje s náročnou přístrojovou technikou, jako je například elektroforetické zařízení, průtokový cytometr, a zabezpečuje její správný chod.

§ 79

Zdravotní laborant pro lékařskou mikrobiologii

Zdravotní laborant pro lékařskou mikrobiologii vykonává činnosti podle § 71 v oboru lékařské mikrobiologie, zahrnující bakteriologii, virologii, parazitologii, mykologii a sérologii. Přitom zejména

- a)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře stanovuje hladiny antibiotik v tělních tekutinách a citlivost na antibiotika,
- b)

pod odborným dohledem lékaře nebo odborného pracovníka se specializovanou způsobilostí v oboru se podílí se na výrobě imunomodulátorů.

§ 80

Zdravotní laborant pro toxikologii

Zdravotní laborant pro toxikologii vykonává činnosti podle § 71 v oboru toxikologie. Přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

- a) stanovuje hladiny alkoholu a dalších návykových látek a léčiv v organismu,
- b) stanovuje extraktivní a těkavé látky v biologickém materiálu zajištěném při pitvě.

§ 81

Zdravotní laborant pro vyšetřovací metody v ochraně veřejného zdraví

Zdravotní laborant pro vyšetřovací metody v ochraně veřejného zdraví vykonává činnosti podle § 71 v oboru ochrany veřejného zdraví, zahrnující specializované vyšetřovací a měřicí postupy pro potřeby orgánů ochrany veřejného zdraví. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace zajišťuje přípravu činidel pro chemické a mikrobiologické rozборы, připravuje individuální složité půdy pro diagnostiku, diferenciaci a eliminaci mikroorganismů;
- b) bez odborného dohledu na základě indikace zdravotnického pracovníka způsobilého k poskytování specializované laboratorní péče v oboru ochrany veřejného zdraví bez odborného dohledu
 - 1. provádí odběry vzorků složek životního a pracovního prostředí a biologického materiálu specializovanými postupy,
 - 2. provádí vyšetřování a měření složek životního a pracovního prostředí, výrobků, biologického materiálu a biologické expoziční testy pro účely výkonu státního zdravotního dozoru, pro sledování ukazatelů zdravotního stavu obyvatelstva a pro monitorování vztahů zdravotního stavu obyvatelstva a faktorů životního prostředí a životních a pracovních podmínek a připravuje podklady pro hodnocení a řízení zdravotních rizik,

3.
provádí specializované laboratorní vyšetřovací postupy v oboru genetické toxikologie pro potřeby orgánů ochrany veřejného zdraví.

HLAVA V

ZUBNÍ TECHNIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 82

Činnosti zubního technika se specializovanou způsobilostí

Zubní technik uvedený v § 83 a 84 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 15 a dále poskytuje, organizuje a metodicky řídí zdravotní péči zaměřenou na zhotovování a opravování zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) odborně vede pracovníky v zubní laboratoři v oblasti své specializace,
- b) provádí specializované postupy při zhotovování a opravování zubních náhrad, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků,
- c) hodnotí kvalitu zhotovovaných výrobků, dbá na dodržování správných technologických postupů a návodů předepsaných výrobcem při zpracování stomatologických materiálů,
- d) podílí se ve spolupráci se specializovanými zubními lékaři na výzkumu, zejména v oblasti nových materiálů a přístrojů, identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků při poskytování zdravotní péče v oblasti své způsobilosti, vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe nejen na vlastním pracovišti, ale i v rámci oboru,
- e) zavádí nové metody do rutinního provozu,
- f) připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- g) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace.

§ 83

Zubní technik pro ortodontii

Zubní technik pro ortodoncii vykonává činnosti podle § 81 zaměřené na zhotovování a opravování stomatologických náhrad a ortodontických přístrojů a pomůcek v čelistní ortopedii.

§ 84

Zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady

Zubní technik pro fixní a snímatelné náhrady vykonává činnosti podle § 81 zaměřené na zhotovování a opravování fixních a snímatelných náhrad.

HLAVA VI

ASISTENT OCHRANY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 85

Činnosti asistenta ochrany veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí

Asistent ochrany veřejného zdraví uvedený v § 86 až 90 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 12 a poskytuje, organizuje a metodicky řídí zdravotní péči v oboru ochrany veřejného zdraví³⁴⁾ ve spolupráci s lékařem nebo odborným pracovníkem v ochraně veřejného zdraví. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) identifikuje a hodnotí zdravotní rizika a navrhuje opatření ke snížení nebo odstranění zdravotního rizika,
- b) podílí se na přípravě standardů specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- c) připravuje informační materiály.

§ 86

Asistent ochrany veřejného zdraví pro epidemiologii

Asistent ochrany veřejného zdraví pro epidemiologii vykonává činnosti podle § 85 v oboru epidemiologie. Přitom

- a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.
provádí šetření, odběry biologického materiálu v ohnisku nákazy, nařizuje potřebná protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
2.
provádí šetření a opatření při výskytu nemocničních nákaz, připravuje podklady k posouzení hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, posuzuje jejich provozní řády a poskytuje konzultace ostatním zdravotnickým pracovníkům,
3.
provádí pravidelné kontroly sterilizace a kontroly dezinfekce ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví se podílí

1.
na kontrole povinného, zvláštního a mimořádného očkování, na sběru a vyhodnocování potřebných dat,
2.
na epidemiologických studiích infekčních i neinfekčních chorob a na velkoplošných intervenčních studiích, připravuje programy podpory zdraví a podílí se na jejich realizaci.

§ 87

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých vykonává činnosti podle § 85 v oboru hygieny dětí a mladistvých. Přitom

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.
vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mladistvé, nad zotavovacími akcemi, nad podmínkami odborného výcviku a učební praxe

mladistvých; sleduje a hodnotí režim dětí a mladistvých s ohledem na správný fyzický a psychický vývoj, ochranu a podporu zdraví a věkové zvláštnosti,

2.

vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad zařízeními stravovacích služeb pro děti a mladistvé, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu,

3.

podílí se na získávání podkladů pro sledování zdravotního stavu, stavu výživy, tělesného a duševního vývoje dětí a mladistvých ve vztahu k životnímu stylu, životnímu a pracovnímu prostředí a provádí potřebná opatření k jeho zlepšení;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví

1.

podílí se na kontrole dodržování protiepidemických opatření v zařízeních a při zotavovacích akcích pro děti a mladistvé,

2.

připravuje programy podpory a posílení zdraví dětí a mladistvých a podílí se na jejich realizaci.

§ 88

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální vykonává činnosti podle § 85 v oboru hygieny obecné a komunální. Přitom

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.

vykonává specializované postupy související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti zdravotních rizik životního prostředí a životních podmínek,

2.

hodnotí výsledky šetření, sleduje vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontroluje povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,

3.

kontroluje plnění povinností výrobce nebo dovozce výrobků přicházejících do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemických přípravků a posuzuje vodárenské technologie,

4.

vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad činnostmi epidemiologicky závažnými v oblasti péče o tělo a kontroluje podmínky provozování těchto činností,

5.

sleduje a hodnotí hlukovou zátěž a zátěž obyvatelstva dalšími faktory životního prostředí, ukládá opatření k jejímu snížení;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví se podílí na

1.

monitorování zátěže populace vybranými škodlivinami u vymezených skupin,

2.

sběru dat o zdravotním stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí.

§ 89

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu práce

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu práce vykonává činnosti podle § 85 v oboru hygieny práce. Přitom

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1.

vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v ochraně zdraví při práci před nepříznivým působením faktorů pracovních podmínek a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť a nad plněním povinností zajistit závodní preventivní péči,

2.

provádí měření a vyhodnocuje dílčí výsledky měření faktorů pracovního prostředí rozhodujících o kvalitě pracovních podmínek za účelem určení míry rizika nebo zátěže pracovníků, pokud jsou kritéria hodnocení stanovena závaznými předpisy, pro účely zařazení prací do příslušných kategorií;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví

1. spolupracuje při stanovení minimálního rozsahu a termínů sledování faktorů pracovních podmínek,
2. spolupracuje při stanovení způsobu a minimálního rozsahu sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce,
3. ověřuje podmínky vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání.

§ 90

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání

Asistent ochrany veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání vykonává činnosti podle § 85 v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad stravovacími službami a nad předměty běžného užívání,
- b) zabezpečuje preventivní opatření při hromadných akcích spojených s nároky na stravování,
- c) kontroluje kritické body při výrobě a přípravě pokrmů a jejich uvedení do oběhu a jejich dodržování,
- d) provádí a vyhodnocuje dílčí výsledky šetření, sleduje vliv výživy na zdravotní stav vybraných skupin populace, navrhuje opatření k jeho zlepšení,
- e) provádí předběžná opatření při uvádění na trh nebo do oběhu výrobků, potravin, polotovarů nebo pokrmů podezřelých z nebezpečnosti nebo zdravotní závadnosti.

HLAVA VII

FARMACEUTICKÝ ASISTENT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 91

Činnosti farmaceutického asistenta se specializovanou způsobilostí

Farmaceutický asistent uvedený v § 92 až 96 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 18 a ve spolupráci s farmaceutem organizuje a metodicky řídí zdravotní péči ve farmaceutické asistenci. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) hodnotí kvalitu zdravotní péče podle věty první, včetně prováděných laboratorních metod, prostředí i dokumentace,
- b) podílí se na výzkumu, zejména identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe,
- c) zavádí nové metody do provozu,
- d) připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- e) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace.

§ 92

Farmaceutický asistent pro přípravu radiofarmak

Farmaceutický asistent pro přípravu radiofarmak vykonává činnosti podle § 91 a specializovanou činnost v oblasti přípravy radiofarmak. Přitom zejména bez odborného dohledu na základě indikace lékaře, farmaceuta nebo jiného odborně způsobilého zdravotnického pracovníka^{22),35)} a v souladu s pokyny radiologického fyzika provádí praktickou část jednotlivého lékařského ozáření, a to přípravu a kontrolu radiofarmak, včetně dalších činností souvisejících s jejich přípravou, zejména příjem a instalaci generátorů, likvidaci zbytků a dekontaminaci pracoviště.

§ 93

Farmaceutický asistent pro farmaceutickou kontrolu

Farmaceutický asistent pro farmaceutickou kontrolu vykonává činnosti podle § 91 a specializované postupy v oblasti farmaceutické kontroly léčiv. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí analýzy léčiv, zkoušky na mikrobiologickou nezávadnost a sterilitu, ověřuje stabilitu léčivých látek a přípravků podle standardů,
- b) připravuje přesné standardní a srovnávací roztoky a živné půdy,
- c) zabezpečuje dekontaminaci veškerého mikrobiologického materiálu a specifické požadavky hygienického režimu,
- d) provádí kontrolní činnosti zaměřené na hodnocení jakosti léčiv.

§ 94

Farmaceutický asistent pro léčivé rostliny

Farmaceutický asistent pro léčivé rostliny vykonává činnosti podle § 91 a specializované postupy v oblasti zacházení s léčivými rostlinami a léčivými přípravky připravenými a vyrobenými z léčivých rostlin. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) zajišťuje nákup léčivých rostlin a jejich skladování,
- b) provádí poradenskou činnost při prodeji léčivých přípravků z léčivých rostlin.

§ 95

Farmaceutický asistent pro zdravotnické prostředky

Farmaceutický asistent pro zdravotnické prostředky vykonává činnosti podle § 91 a specializované postupy v oblasti skladování, výdeje a prodeje zdravotnických prostředků. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) zajišťuje výdej úplného sortimentu zdravotnických prostředků,
- b) provádí poradenskou činnost v oblasti výběru, správného použití a uchování zdravotnických prostředků a dalších výrobků souvisejících s péčí o zdraví.

§ 96

Farmaceutický asistent pro přípravu náročných lékových forem

Farmaceutický asistent pro přípravu náročných lékových forem vykonává činnosti podle § 91 a specializované postupy v oblasti přípravy náročných lékových forem. Přitom zejména bez odborného dohledu a indikace provádí kontrolu

- a) správné manipulace s léčivy, zejména cytostatiky,
- b) zabezpečení správné lékařské praxe, kontrolu zabezpečení aseptického prostředí a správné funkce přístrojů a zařízení, například izolátorů.

HLAVA VIII

ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 97

Operátor zdravotnického operačního střediska

Zdravotnický záchranář po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 17 a dále bez odborného dohledu a indikace poskytuje, organizuje a metodicky řídí specifickou ošetrovatelskou péči v rámci přednemocniční neodkladné péče a dále bez odborného dohledu a bez indikace vykonává činnosti podle § 49 odst. 2 písm. a) až c).

HLAVA IX

NUTRIČNÍ TERAPEUT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 98

Činnosti nutričního terapeuta se specializovanou způsobilostí

Nutriční terapeut uvedený v § 99 až 101 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 14, poskytuje, organizuje a metodicky řídí specifickou ošetrovatelskou péči zaměřenou na uspokojování nutričních potřeb pacientů, tj. její plánování, provádění a hodnocení v oboru specializace (dále jen "specializovaná nutriční péče"). Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) připravuje informační materiály pro pacienty;
- b) edukuje pacienty, případně jimi určené osoby, ve speciálních dietách;

- c) sleduje a vyhodnocuje stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod;
- d) instruuje zdravotnické pracovníky v oblasti své specializace;
- e) hodnotí kvalitu poskytované péče;
- f) provádí výzkum, zejména
 1. identifikuje činnosti péče vyžadující změnu v postupu,
 2. provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči,
 3. vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
 4. připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti;
- g) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace.

§ 99

Nutriční terapeut pro výživu dětí

Nutriční terapeut pro výživu dětí vykonává činnosti podle § 98 a poskytuje specializovanou nutriční péči v oblasti preventivní a léčebné výživy dětí. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) sestavuje stravovací pokyny a režimy pro výživu dětí podle potřeb všech věkových kategorií, je odborným konzultantem v oblasti zdravé výživy dětí,
- b) doporučuje výživové doplňky podle individuálního stavu dítěte a jeho onemocnění,
- c) sleduje efekt stanovené nutriční podpory a doporučuje lékaři případné změny,
- d)

vyhodnocuje stav výživy pacientů na základě provedených vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy,

- e) sleduje nutriční úroveň stravy v zařízeních stravovacích služeb pro děti a mladistvé,
- f) vykonává činnosti podle § 87 písm. a).

§ 100

Nutriční terapeut pro komunitní péči

Nutriční terapeut pro komunitní péči vykonává činnosti podle § 98 a poskytuje specializovanou nutriční péči v oblasti primární péče a ochrany veřejného zdraví. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 1. vede poradny pro zdravou výživu, sestavuje výživové programy pro vybrané skupiny obyvatel,
 2. vede kurzy dietního a správného stravování,
 3. sleduje riziko a stav výživy jedinců i skupin a navrhuje příslušná opatření,
 4. vyhodnocuje stav výživy pacientů na základě provedených vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy,
 5. vykonává činnosti podle § 90 písm. a) až d);
- b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře navrhuje vhodný výživový režim a výživové doplňky u pacientů v domácí péči, včetně pacientů se závažnými poruchami výživy a látkové přeměny a dalšími závažnými stavy.

§ 101

Nutriční terapeut pro výživu v těžkých stavech

Nutriční terapeut pro výživu v těžkých stavech vykonává činnosti podle § 98 a

poskytuje specializovanou nutriční péči pacientům se závažnými poruchami výživy a metabolismu a pacientům se závažným celkovým onemocněním, které má nebo může mít za následek poruchu výživy. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. analyzuje a vyhodnocuje celkový energetický příjem pacientů a jeho biologickou hodnotu,
2. komplexně vyhodnocuje stav výživy pacientů na základě provedených vyšetření nutných ke zjištění stavu výživy, včetně specializovaných postupů a kalorimetrie,
3. doporučuje vhodné výživové doplňky;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. navrhuje skladbu výživy a zavádí výživová opatření,
2. na základě zjištěných údajů vzhledem ke stavu pacientů a jejich nutričnímu příjmu navrhuje doplnění, případně rozšíření, celkového příjmu preparáty enterální a parenterální výživy,
3. sestavuje realimentační postupy u pacientů léčených parenterální a enterální výživou,
4. sestavuje postup výživy při přechodu z parenterální nebo enterální výživy na perorální způsob výživy,
5. sestavuje enterální výživový režim a kombinovaný režim.

HLAVA X

KLINICKÝ TECHNIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 102

Činnosti klinického technika se specializovanou způsobilostí

(1) Klinický technik uvedený v § 103 až 108 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 19 a ve spolupráci s klinickým inženýrem organizuje a metodicky řídí činnost zdravotnických i jiných odborných pracovníků v oboru své specializace při poskytování diagnostické a léčebné péče při použití zdravotnických přístrojů. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) instruuje členy týmu v oblasti své specializace,
- b) hodnotí kvalitu poskytované péče, tj. prováděných činností, prostředí i dokumentace,
- c) podílí se na výzkumu, zejména identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v poskytované péči, vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
- d) zavádí nové metody do běžného provozu,
- e) spolupracuje na technických otázkách při získávání (akvizici) klinických informačních systémů,
- f) podílí se na tvorbě preventivních opatření vycházejících z vyhodnocování případů selhání zdravotnických přístrojů,
- g) připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- h) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace.

(2) Klinický technik nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle zvláštních právních předpisů²⁵⁾.

§ 103

Klinický technik pro analýzu a zpracování biosignálů

Klinický technik pro analýzu a zpracování biosignálů vykonává činnosti podle § 102 v oblasti analýzy a zpracování biosignálů. Dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a)

modifikuje nebo tvoří diagnostický software (interpretace například elektroencefalogramu, elektrokardiogramu, fetálního elektrokardiogramu, konzultační a expertní diagnostické systémy),

- b) vytváří potřebné moduly klinických informačních systémů.

§ 104

Klinický technik pro diagnostické zdravotnické přístroje

Klinický technik pro diagnostické zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 102 v oblasti diagnostických zdravotnických přístrojů, s výjimkou diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů. Dále

- a) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře zajišťuje technickou asistenci při elektrofyziologických vyšetřeních, impulzoterapii srdce a při vyšetřeních zobrazovacími metodami;
- b) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. modifikuje diagnostický software pro interpretaci elektroencefalogramu, elektrokardiogramu a další konzultační a expertní diagnostické systémy,
 2. kalibruje kritické bloky zdravotnických přístrojů monitorujících základní životní funkce.

§ 105

Klinický technik pro laboratorní zdravotnické přístroje

Klinický technik pro laboratorní zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 102 v oblasti laboratorních zdravotnických přístrojů. Dále bez odborného dohledu a bez indikace kalibruje kritické bloky laboratorních zdravotnických přístrojů.

§ 106

Klinický technik pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje

Klinický technik pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 102 v oblasti diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů. Přitom zejména

bez odborného dohledu a bez indikace vytváří modifikace softwaru a nastavbový software pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje.

§ 107

Klinický technik pro terapeutické zdravotnické přístroje

Klinický technik pro terapeutické zdravotnické přístroje vykonává činnosti podle § 102 v oblasti terapeutických zdravotnických přístrojů s výjimkou zařízení pro podporu nebo náhradu kardiopulmonální činnosti. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) kalibruje kritické bloky terapeutických zdravotnických přístrojů,
- b) zajišťuje provoz zdravotnických přístrojů pro mimotělní očistu krve.

§ 108

Klinický technik-perfuziolog

Klinický technik-perfuziolog vykonává činnosti podle § 102 a dále činnosti spojené s řízením mimotělního oběhu. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonává činnosti podle § 59 písm. a) až j).

HLAVA XI

PSYCHOLOG SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 109

Klinický psycholog

Klinický psycholog vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 21.

§ 110

Dětský klinický psycholog

Dětský klinický psycholog vykonává bez odborného dohledu činnosti podle § 21 včetně specializovaných postupů v péči o děti a metodicky řídí a organizuje psychologickou péči o děti.

HLAVA XII

§ 111

Klinický logoped

Klinický logoped vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí logopedickou diagnostiku a diferenciální diagnostiku pro další léčebnou péči a výsledky postupuje dalším odborníkům,
- b) provádí léčbu a rehabilitaci všech poruch a vad řeči, sluchu a hlasu dětí i dospělých,
- c) provádí logopedickou prevenci, výchovu a poradenství s cílem dosažení kvalitního vývoje komunikačních dovedností,
- d) školí zdravotnické pracovníky v oblasti komunikativních možností při poškození centrálního nervového systému,
- e) odborně vede logopedy (§ 43),
- f) provádí poradenskou činnost v oblasti péče o zdravý vývoj řeči,
- g) provádí konziliární a posudkovou činnost.

HLAVA XIII

FYZIOTERAPEUT SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 112

Odborný fyzioterapeut

Odborný fyzioterapeut po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 22, poskytuje, organizuje a metodicky řídí specializovanou fyzioterapeutickou péči za použití metodiky (konceptu), na kterou byl v rámci specializačního vzdělání zaměřen (například v metodice podle Lewita, hipoterapii, Kabatově technice proprioreceptivní nervosvalové facilitace, Vojtově vývojové kinesiologii, metodice Mojžíšové, Brüggerově konceptu). Přitom zejména

- a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. edukuje pacienty, případně osoby jimi určené, ve specializovaných fyzioterapeutických postupech,
2. sleduje a vyhodnocuje stav pacientů z hlediska možnosti vzniku komplikací a náhlých příhod,
3. instruuje fyzioterapeuty a další zdravotnické pracovníky v náročných a specializovaných fyzioterapeutických postupech,
4. hodnotí kvalitu poskytované péče,
5. identifikuje činnosti fyzioterapeutické péče vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v rehabilitační péči, vyhodnocuje účinnost používaných specializovaných postupů,
6. vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumů do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
7. připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
8. vede specializační vzdělávání v oboru své specializace;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře provádí specializované fyzioterapeutické postupy v rámci léčebné rehabilitace.

§ 113

Odborný fyzioterapeut pro neurologii

Odborný fyzioterapeut pro neurologii vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 112 při poskytování rehabilitační péče o neurologicky nemocné, včetně specializovaných kineziologických diagnostických postupů. Přitom zejména bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření provádí patofyziologický rozbor u systému pyramidového, extrapyramidového, mozečkového a senzitivního.

§ 114

Odborný fyzioterapeut pro vnitřní lékařství

Odborný fyzioterapeut pro vnitřní lékařství vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 112 při poskytování fyzioterapeutické péče o pacienty v interních oborech. Přitom zejména bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření

- a) hodnotí funkční stav u nemocných s interním onemocněním, včetně vitálních funkcí, vyhodnocuje závažnost potíží, které mohou ovlivnit volbu další pohybové léčby, volí vhodné fyzioterapeutické postupy, přístrojová vyšetření k hodnocení funkčních ukazatelů pohybového systému a k hodnocení odezvy organismu na ně,
- b) provádí specializované diagnostické kineziologické postupy včetně diagnostiky svalových dysbalancí.

§ 115

Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory a traumatologii

Odborný fyzioterapeut pro chirurgické obory vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 112 při poskytování rehabilitační péče o pacienty v chirurgických oborech. Přitom zejména bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření

- a) na základě specializovaných kineziologických diagnostických postupů, včetně diagnostiky svalových dysbalancí, vyšetření zkrácených a oslabených svalů a funkčních poruch pohybového systému volí a určuje vhodné metodické postupy,
- b) provádí interpretaci a korekci svalových dysbalancí, poruch pohybových stereotypů a postury, lokomoce a hybnosti na základě specializovaných fyzioterapeutických vyšetřovacích postupů,
- c) hodnotí odezvu organismu na pohybovou léčbu.

§ 116

Odborný fyzioterapeut pro neonatologii a pediatrii

Odborný fyzioterapeut pro neonatologii a pediatrii vykonává činnosti v příslušném zaměření podle § 112 při poskytování rehabilitační péče o děti, zejména novorozence a kojence. Přitom zejména bez odborného dohledu v souladu s diagnózou a cílem stanoveným lékařem a na základě vlastních vyšetření

- a) hodnotí výbavnost základních novorozeneckých reflexů,
- b) na základě znalostí pohybového vývoje v rané ontogenezi hodnotí a diagnostikuje poruchy hybnosti v novorozeneckém období,
- c) aplikuje techniky reflexní lokomoce a další fyzioterapeutické techniky určené pro dětský věk,
- d) podílí se na prevenci a léčbě svalových dysbalancí, organizuje preventivní fyzioterapeutickou péči u vertebrogenních poruch dětí, rozvíjí psychické schopnosti dítěte souběžně s úpravou motorických deficitů,
- e) aplikuje techniky respirační fyzioterapie,
- f) hodnotí reakci vnitřních systémů organismu na pohybovou léčbu.

HLAVA XIV

KLINICKÝ RADIOLOGICKÝ FYZIK SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 117

Činnosti klinického radiologického fyzika se specializovanou způsobilostí

(1) Klinický radiologický fyzik uvedený v § 118 až 120 po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 23 a z hlediska fyzikálně-technického zabezpečení a požadavků radiační ochrany organizuje, metodicky řídí a dohlíží na činnost zdravotnických i jiných odborných pracovníků v oboru specializace. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace,
- b) navrhuje vnitřní havarijní plány a řády radiologických pracovišť,
- c) hodnotí radiologické události, vyhodnocuje případy selhání zdravotnické techniky a zařízení pro radiační ochranu a podílí se na tvorbě preventivních opatření,

- d) identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupech při nakládání se zdroji ionizujícího záření, provádí vývoj a zavádění nových metod léčby, provádí a organizuje výzkumnou činnost v rámci oboru,
- e) připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- f) vyhodnocuje fyzikální a technické aspekty vnitřních i vnějších klinických auditů i dalších auditů,
- g) zajišťuje a vede fyzikálně-technické činnosti spojené s přejímáním, kontrolou, manipulací a uložením radiologických zařízení²⁴⁾.

(2) Radiologický fyzik jako aplikující odborník bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře provádí praktickou část lékařského ozáření, a to jeho fyzikálně-technickou část, a nese za ni klinickou odpovědnost.

§ 118

Klinický radiologický fyzik pro radioterapii

Klinický radiologický fyzik pro radioterapii vykonává činnosti podle § 117 v oboru radioterapie. Přitom zejména provádí bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře praktickou část lékařského ozáření, a to plánování léčby a fyzikálně-technickou část specializovaných radioterapeutických postupů, a přebírá za ni klinickou odpovědnost.

§ 119

Klinický radiologický fyzik pro radiodiagnostiku

Klinický radiologický fyzik pro radiodiagnostiku vykonává činnosti podle § 117 v oboru radiodiagnostika.

§ 120

Klinický radiologický fyzik pro nukleární medicínu

Klinický radiologický fyzik pro nukleární medicínu vykonává činnosti podle § 117 v oboru nukleární medicína. Přitom zejména

- a)

provádí jako aplikující odborník bez odborného dohledu na základě požadavku indikujícího lékaře a indikace aplikujícího lékaře praktickou část lékařského ozáření, a to specializované postupy v nukleární medicíně, a nese za ni klinickou odpovědnost,

b)

bez odborného dohledu a indikace lékaře sleduje dávky absorbované pacienty z používaných a nově zaváděných radiofarmak, provádí příslušné výpočty a odhady včetně radiačního rizika a poskytuje tyto údaje lékařům.

HLAVA XV

ODBORNÝ PRACOVNÍK V LABORATORNÍCH METODÁCH SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 121

Činnosti klinického bioanalytika se specializovanou způsobilostí

Klinický bioanalytik uvedený v § 122 až 128 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 24 v oboru své specializace a organizuje, metodicky řídí a dohlíží na činnost ostatních zdravotnických i jiných odborných pracovníků v oboru své specializace. Přitom zejména

a)

bez odborného dohledu a bez indikace

1. vytváří systém identifikace vzorků zaslaných k vyšetření, jejich uchování, dokumentace a archivace výsledků vyšetření,
2. kontroluje přístrojovou techniku stanovenou k provádění laboratorních vyšetření, vyhodnocuje případy selhání zdravotnické techniky a zajišťuje jejich prevenci,
3. zajišťuje programy interní a mezilaboratorní kontroly jakosti, interpretuje a aplikuje jejich výsledky do laboratorní praxe,
4. podílí se na tvorbě a udržování řízené dokumentace v laboratoři,
5. řídí zavádění a dodržování obecných pravidel bezpečnosti práce v laboratoři a dodržování provozního řádu laboratoře,
6. identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum,

7.
vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,
8.
připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
9.
vede specializační vzdělávání v oboru své specializace,
10.
zajišťuje správné uchovávání, případně konzervaci vzorků určených k vyšetření,
11.
kontroluje přístrojovou techniku stanovenou k provádění laboratorních vyšetření, vyjma úkonů vyhrazených osobám se zvláštní odbornou způsobilostí vymezenou zvláštními právními předpisy¹²⁾, a zajišťuje jejich dokumentaci,
12.
pořizuje a dokumentuje data o referenčních materiálech, kalibračních funkcích, kontrolních analýzách a diagnostických reagentech,
13.
důsledně aplikuje pravidla metrologie a chemometrie,
14.
doporučuje vhodné postupy odběru, transportu a uchovávání biologického materiálu pro ostatní zdravotnické pracovníky,
15.
uvádí nové laboratorní metody a diagnostické postupy a provádí jejich validaci,
16.
poskytuje podklady pro konzultační a konziliární činnost;

b)

bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1.
volí vhodné laboratorní metody, včetně případného rozšíření indikace lékaře a interpretaci výsledků laboratorních vyšetření a dat v diagnostické, monitorovací, léčebné a preventivní činnosti,
2.
provádí specializované laboratorní diagnostické postupy.

Klinický bioanalytik pro hematologii a transfuzní službu vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru hematologie a transfuzní služba, zahrnujícím imunohematologická vyšetření a další činnosti spojené s výrobou transfuzních přípravků¹⁶⁾. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) kontroluje jakost vyráběných transfuzních přípravků¹⁶⁾,
- b) organizuje validační studie při zavádění transfuzních přípravků¹⁶⁾ do výroby,
- c) vytváří systém kontroly skladování transfuzních přípravků¹⁶⁾.

§ 123

Klinický bioanalytik pro klinickou biochemii

Klinický bioanalytik pro klinickou biochemii vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru klinická biochemie.

§ 124

Klinický bioanalytik pro lékařskou imunologii

Klinický bioanalytik pro lékařskou imunologii a přípravu humánních autogenních vakcín vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru lékařská imunologie, zahrnující přípravu humánních autogenních vakcín a kombinovaných autogenních vakcín. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace připravuje technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast autogenních vakcín a řeší problémy při jejich přípravě;
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře
 1. provádí odběr žilní nebo kapilární krve a neinvazivní odběry biologického materiálu pro imunologická vyšetření,
 2. zajišťuje, že postup přípravy a kontroly perorálních, injekčních a nazálních autogenních vakcín zaručuje jakost, účinnost a bezpečnost těchto přípravků,
 - 3.

provádí rutinní mikrobiologické kultivační vyšetření za účelem identifikace bakteriálních kmenů,

4.
připravuje individuální nebo kombinované humánní autogenní vakcíny.

§ 125

Klinický bioanalytik pro nukleární medicínu

Klinický bioanalytik pro nukleární medicínu vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru nukleární medicína. Přitom zejména

- a)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře
 - 1.
provádí rutinní i specializované laboratorní diagnostické postupy s využitím radioizotopových metodik, i jiných imunoanalytických metodik využívajících alternativních principů identifikace a detekce,
 - 2.
provádí odběr žilní nebo kapilární krve a neinvazivní odběry biologického materiálu;
- b)
pod odborným dohledem radiologického fyzika se podílí na dalších činnostech souvisejících se zabezpečením radiační ochrany podle § 23 odst. 2.

§ 126

Klinický bioanalytik pro ochranu veřejného zdraví

Klinický bioanalytik pro ochranu veřejného zdraví vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru ochrany veřejného zdraví a v souvisejících oborech epidemiologie, mikrobiologie a pracovní lékařství. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a)
provádí a vyhodnocuje měření jednotlivých faktorů životního a pracovního prostředí,
- b)
provádí odborné studie a analýzy, hodnocení zdravotních rizik,
- c)
organizuje a zajišťuje vyšetření HIV.

§ 127

Klinický bioanalytik pro soudní toxikologii

Klinický bioanalytik pro soudní toxikologii vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru toxikologie, zahrnujícím kvalitativní a kvantitativní analýzu biologického materiálu živých i zemřelých a předmětů laboratorního zkoumání se zaměřením na toxikologicky významné látky; tuto činnost vykonává také v návaznosti na potřeby soudnělékařské praxe a požadavky orgánů činných v trestním řízení. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí vyšetření při podezření na intoxikaci toxikologicky významnými látkami či ovlivnění těmito látkami v rámci klinické a soudnělékařské diferenciální diagnostiky a v souvislosti s dopady v oblasti trestního a občanského práva nebo pojišťovnictví,
- b) provádí toxikologická posuzování i na základě spisové dokumentace, zejména pro orgány činné v trestním řízení.

§ 128

Klinický bioanalytik pro lékařskou mikrobiologii

Klinický bioanalytik pro lékařskou mikrobiologii a přípravu humánních autogenních vakcín vykonává činnosti uvedené v § 121 v oborech lékařská bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie, zahrnující přípravu humánních autogenních vakcín a kombinovaných autogenních vakcín a vyšetřování prionů. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a bez indikace
 - 1. poskytuje podklady pro epidemiologické účely,
 - 2. sleduje nově prokazované etiologické vztahy a charakteristiky nově popsaných infekčních agens;
- b) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře
 - 1. stanovuje stupeň citlivosti a rezistence infekčních agens na antimikrobiální léčiva, sleduje účinnost příslušných dezinfekčních činidel a sterilizačních postupů,
 - 2.

připravuje individuální nebo kombinované humánní autogenní vakcíny,

3.
připravuje technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast autogenních vakcín a řeší technologické problémy jejich přípravy.

§ 129

Klinický bioanalytik pro klinickou genetiku

Klinický bioanalytik pro klinickou genetiku vykonává činnosti uvedené v § 121 v oboru klinická genetika. Přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace

- a) provádí prenatální a postnatální chromozomální vyšetření,
- b) provádí molekulárně-cytogenetické analýzy.

§ 130

Klinický antropolog

Klinický antropolog vykonává činnosti uvedené v § 24 a § 121 písm. a) bodech 1 až 8 v oboru klinická antropologie a dále organizuje, metodicky řídí a dohlíží na činnost zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v oboru své specializace. Přitom zejména

- a) bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře provádí
 - 1. antropometrické vyšetření pacientů, včetně zhodnocení stupně sexuální maturace,
 - 2. zhodnocení rentgenových snímků pro stanovení stupně skeletální zralosti a stavu obliterace lebečních švů, měření rozměrů končetinových kostí,
 - 3. zhodnocení výsledků měření porovnáním s referenčními standardy,
 - 4. auxologickou analýzu dat (například predikce finální tělesné výšky, predikce růstu jednotlivých tělesných kompartmentů, predikce zkratu při nestejně délce končetin, stanovení tělesného složení),

5.
odbornou konziliární a posudkovou činnost;

- b)
bez odborného dohledu na základě indikace lékaře se podílí na interpretaci výsledků vyšetření v diagnostické, léčebné a preventivní péči i na volbě a využití biomedicínských metod.

§ 131

Specialista v přípravě radiofarmak

Specialista v přípravě radiofarmak vykonává činnosti uvedené v § 23 odst. 2, organizuje, metodicky řídí a dohlíží na činnost zdravotnických a jiných odborných pracovníků při přípravě radiofarmak na pracovišti nukleární medicíny a dále provádí praktickou část lékařského ozáření na základě požadavku indikujícího lékaře, a to činnosti spojené s přípravou radiofarmak. Přitom zejména

- a)
bez odborného dohledu a bez indikace
1.
zajišťuje, že na přípravě a výdeji a dalším zacházení s radiofarmaky se podílejí pouze osoby s příslušnou způsobilostí,
 2.
zajišťuje požadovanou způsobilost prostor, zařízení a přístrojů k činnostem souvisejícím s přípravou radiofarmak, zejména kontroluje, že injekční radiofarmaka se připravují v prostorách požadované třídy čistoty vzduchu,
 3.
připravuje technologické postupy a standardní operační postupy pro oblast radiofarmak,
 4.
odpovídá za vedení dokumentace související s příjmem, přípravou, kontrolou a výdejem radiofarmak,
 5.
podílí se na přípravě a kontrole radiofarmak včetně činností s tím souvisejících a včetně řešení technologických problémů;
- b)
pod odborným dohledem radiologického fyzika se podílí na dalších činnostech souvisejících se zabezpečením radiační ochrany podle § 23 odst. 1.

§ 132

Činnosti klinického inženýra se specializovanou způsobilostí

(1) Klinický inženýr uvedený v § 133 až 138 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 35 v oboru své specializace a organizuje, metodicky řídí a dohlíží v oboru své specializace na činnost zdravotnických i jiných odborných pracovníků při poskytování diagnostické a léčebné péče s využitím zdravotnických přístrojů. Přitom vykonává činnosti podle § 102 a dále zejména

- a) identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v oboru specializace, provádí výzkum, vývoj a zhotovení zdravotnických přístrojů nebo jejich doplňků,
- b) vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do klinické praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru, podílí se na klinickém hodnocení a klinických zkouškách podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,
- c) vede specializační vzdělávání v oboru své specializace,
- d) vypracovává standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti.

(2) Klinický inženýr nevykonává činnosti související s obsluhou těch částí radiologických zařízení, které jsou zdrojem ionizujícího záření, a činnosti vyhrazené osobám se zvláštní odbornou způsobilostí podle zvláštních právních předpisů²⁵⁾.

§ 133

Klinický inženýr pro analýzu a zpracování biosignálů

Klinický inženýr pro analýzu a zpracování biosignálů vykonává činnosti uvedené v § 132 v oblasti analýzy a zpracování biosignálů. Dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vytváří potřebné moduly klinických informačních systémů,
- b) zajišťuje technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy informačních technologií.

§ 134

Klinický inženýr pro diagnostické zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro diagnostické zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 132 v oblasti diagnostických zdravotnických přístrojů s výjimkou diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů a dále bez odborného dohledu a bez indikace zajišťuje

- a) koncipování kompletů zdravotnických technologií,
- b) technické instruktáže pracovníků v oblasti obsluhy zdravotnických přístrojů a bezpečnosti práce,
- c) technické služby související s digitální archivací a předáváním záznamů z ní.

§ 135

Klinický inženýr pro laboratorní zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro laboratorní zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 132 v oblasti laboratorní přístrojové techniky a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) kalibruje laboratorní zdravotnické přístroje,
- b) navrhuje systémy soustavného monitorování činnosti laboratorních zdravotnických přístrojů.

§ 136

Klinický inženýr pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 132 v oblasti diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů a dále bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vytváří modifikace softwaru a nastavbový software pro diagnostické zobrazovací zdravotnické přístroje,
- b) zajišťuje technické služby související s provozem diagnostických zobrazovacích zdravotnických přístrojů.

§ 137

Klinický inženýr pro terapeutické zdravotnické přístroje

Klinický inženýr pro terapeutické zdravotnické přístroje vykonává činnosti uvedené v § 132 v oblasti terapeutických zdravotnických přístrojů, s výjimkou zdravotnických přístrojů pro podporu nebo náhradu kardiopulmonální činnosti za použití mimotělního oběhu, a dále bez odborného dohledu a bez indikace zajišťuje

- a) externí technické služby související s provozem zdravotnických přístrojů,
- b) provoz zdravotnických přístrojů pro mimotělní očistu krve,
- c) koncipování kompletů zdravotnických technologií.

§ 138

Klinický inženýr-perfuziolog

Klinický inženýr-perfuziolog vykonává činnosti podle § 132 a dále činnosti spojené s řízením mimotělního oběhu. Přitom bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonává činnosti podle § 59 písm. a) až j).

HLAVA XVII

§ 139

Činnosti odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví se specializovanou způsobilostí

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví uvedený v § 140 až 144 po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti podle § 26 v oboru své specializace. Dále bez odborného dohledu

- a) identifikuje a hodnotí zdravotní rizika a navrhuje opatření k jejich snížení nebo odstranění,
- b) identifikuje činnosti vyžadující změnu v postupu, provádí výzkum zaměřený na odhalení příčin nedostatků v oboru specializace,
- c)

vytváří podmínky pro aplikaci výsledků výzkumu do praxe na vlastním pracovišti i v rámci oboru,

- d) připravuje standardy specializovaných postupů v rozsahu své způsobilosti,
- e) připravuje informační materiály,
- f) připravuje podklady pro rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví.

§ 140

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro epidemiologii

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro epidemiologii vykonává činnosti podle § 139 v oboru epidemiologie. Přitom bez odborného dohledu a indikace komplexně zajišťuje

- a) šetření v ohnisku nákazy, nařizuje potřebná protiepidemická opatření, včetně zjišťování zdroje nákazy, přenosu nákazy a osob, které byly v kontaktu s infekční nemocí,
- b) šetření a opatření při výskytu nemocničních nákaz, připravuje podklady k posouzení hygienického a protiepidemického režimu jednotlivých zdravotnických zařízení, posuzuje jejich provozní řády a poskytuje konzultace ostatním zdravotnickým pracovníkům,
- c) plán kontrol sterilizace a dezinfekce, dezinfekce a deratizace ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče,
- d) plán kontrol povinného, zvláštního a mimořádného očkování a sběr a vyhodnocování potřebných dat,
- e) realizaci epidemiologických studií infekčních i neinfekčních chorob, velkoplošných intervenčních studií a připravuje programy podpory zdraví a jejich realizaci.

§ 141

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu dětí a mladistvých vykonává činnosti podle § 139 v oboru hygieny dětí a mladistvých. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad vzdělávacími, výchovnými a ubytovacími zařízeními pro děti a mladistvé, nad zotavovacími akcemi, nad podmínkami odborného výcviku a učební praxe mladistvých; sleduje a hodnotí režim dětí a mladistvých s ohledem na správný fyzický a psychický vývoj, ochranu a podporu zdraví a věkové zvláštnosti,
- b) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad zařízeními stravovacích služeb pro děti a mladistvé, včetně sledování nutriční úrovně stravy a pitného režimu,
- c) sleduje zdravotní stav, stav výživy, tělesný a duševní vývoj dětí a mladistvých ve vztahu k životnímu stylu, životnímu a pracovnímu prostředí a provádí potřebná opatření k jeho zlepšení,
- d) komplexně zajišťuje plán kontrol dodržování protiepidemických opatření v zařízeních a při zotavovacích akcích pro děti a mladistvé,
- e) připravuje programy podpory a posílení zdraví dětí a mladistvých a zajišťuje jejich realizaci.

§ 142

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu obecnou a komunální vykonává činnosti podle § 139 v oboru hygieny obecné a komunální. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vykonává specializované postupy související s výkonem státního zdravotního dozoru v oblasti zdravotních rizik životního prostředí a životních podmínek,
- b) komplexně hodnotí výsledky šetření, sleduje vliv kvality pitné vody a vod určených ke koupání na zdravotní stav populace a kontroluje povinnosti osob zajišťujících veřejné zásobování pitnou vodou nebo provozujících koupaliště a sauny,

- c) kontroluje plnění povinností výrobce nebo dovozce výrobků přicházejících do přímého styku s pitnou, teplou a surovou vodou, chemických přípravků a posuzuje vodárenské technologie,
- d) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad činnostmi epidemiologicky závažnými v oblasti péče o tělo a kontroluje podmínky provozování těchto činností,
- e) sleduje a hodnotí hlukovou zátěž a zátěž obyvatelstva dalšími faktory životního prostředí, ukládá opatření k jejímu snížení,
- f) monitoruje u vymezených skupin zátěž populace vybranými škodlivinami,
- g) komplexně zajišťuje sběr dat o zdravotním stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí.

§ 143

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu práce

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu práce vykonává činnosti podle § 139 v oboru hygieny práce. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru v ochraně zdraví při práci před nepříznivým působením faktorů pracovních podmínek a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť a nad plněním povinností zajistit závodní preventivní péči,
- b) komplexně vyhodnocuje výsledky měření faktorů pracovního prostředí rozhodujících o kvalitě pracovních podmínek za účelem určení míry rizika nebo zátěže pracovníků, pokud jsou kritéria hodnocení stanovena závaznými předpisy, pro účely zařazení prací do příslušných kategorií,
- c) stanovuje minimální rozsah a termíny sledování faktorů pracovních podmínek,
- d) stanovuje způsob a minimální rozsah sledování zátěže organismu faktory pracovních podmínek u zaměstnanců vykonávajících rizikové práce,
- e)

ověřuje podmínky vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání.

§ 144

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání

Odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví pro hygienu výživy a předmětů běžného užívání vykonává činnosti podle § 139 v oboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání. Přitom bez odborného dohledu a bez indikace

- a) vykonává činnosti související s výkonem státního zdravotního dozoru nad stravovacími službami a nad předměty běžného užívání,
- b) zabezpečuje preventivní opatření při hromadných akcích spojených s nároky na stravování,
- c) komplexně zajišťuje plán kontrol kritických bodů při výrobě a přípravě pokrmů a jejich uvedení do oběhu,
- d) komplexně hodnotí výsledky šetření, sleduje vliv výživy na zdravotní stav vybraných skupin populace, navrhuje, případně zajišťuje opatření k jeho zlepšení,
- e) provádí předběžná opatření při uvádění na trh nebo do oběhu výrobků, potravin, polotovarů nebo pokrmů podezřelých z nebezpečnosti nebo zdravotní závadnosti,
- f) provádí přezkušování znalostí fyzických osob při činnostech epidemiologicky závažných,
- g) provádí znehodnocení nebo navrhuje znehodnocení nebo likvidaci potravin, polotovarů nebo pokrmů, které nevyhovují požadavkům stanoveným právními předpisy.

HLAVA XVIII

ČINNOSTI ZDRAVOTNICKÉHO PRACOVNÍKA V OBORU ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNICTVÍ SE SPECIALIZOVANOU ZPŮSOBILOSTÍ

§ 145

Specialista v organizaci a řízení zdravotnictví

Specialista v organizaci a řízení zdravotnictví po získání specializované způsobilosti bez odborného dohledu vykonává činnosti koncepčního charakteru související s řízením a organizací zdravotní péče. Přitom se zejména podílí na

- a) tvorbě cílů, strategie a politiky organizace, na řízení a organizaci zdravotnického zařízení,
- b) řešení systémových otázek poskytování zdravotní péče, tvorbě a realizaci zdravotní politiky a návaznosti zdravotní a sociální péče,
- c) tvorbě a aplikaci koncepce svého oboru v praxi,
- d) analýze a interpretaci statistických údajů týkajících se poskytování zdravotní péče a zdravotního stavu obyvatel a plánuje budoucí potřebu zdravotnických služeb,
- e) zavádění systému hodnocení kvality a bezpečnosti zdravotní péče a jejího kontinuálního zvyšování,
- f) personální činnosti a organizaci dalšího vzdělávání,
- g) zajišťování plnění právních předpisů a standardů týkajících se činnosti zdravotnických zařízení.

ČÁST PÁTÁ

ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 146

Zrušuje se směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 10/1986 Věstníku Ministerstva zdravotnictví o náplni činnosti středních, nižších a pomocných zdravotnických pracovníků (reg. v částce 21/1986 Sb.).

§ 147

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení.

- 1) Směrnice Rady 80/155/EHS ze dne 21. ledna 1980 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodních asistentek a jejího výkonu, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/19/ES ze dne 14. května 2001, kterou se mění směrnice Rady 89/48/EHS a 92/51/EHS o obecném systému pro uznávání odborných kvalifikací a směrnice Rady 77/452/EHS, 77/453/EHS, 78/686/EHS, 78/687/EHS, 78/1026/EHS, 78/1027/EHS, 80/154/EHS, 80/155/EHS, 85/384/EHS, 85/432/EHS, 85/433/EHS a 93/16/EHS o povolání zdravotní sestry odpovědné za všeobecnou péči (ošetřovatele odpovědného za všeobecnou péči), zubního lékaře, veterinárního lékaře, porodní asistentky, architekta, farmaceuta a lékaře.
Směrnice Rady 97/43/EURATOM ze dne 30. června 1997 o ochraně zdraví osob před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření v souvislosti s lékařským ozářením a o zrušení směrnice 84/466/Euratom.
- 2) § 54 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních).
- 3) Vyhláška č. 504/2000 Sb., kterou se stanoví správná laboratorní praxe v oblasti léčiv.
- 4) § 2 zákona č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 130/2003 Sb.
- 5) § 2 písm. x) bod 2 zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 13/2002 Sb.
- 6) Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.
- 7) § 4 zákona č. 96/2004 Sb.
- 8) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 440/2000 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče.
- 9) Například zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně.
- 10) § 24 zákona č. 96/2004 Sb.
- 11) § 29 až 42 zákona č. 96/2004 Sb.
- 12)

- Zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 13a) Vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.
- 14) Zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Nařízení vlády č. 25/2004 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na zdravotnické prostředky.
Nařízení vlády č. 191/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aktivní implantabilní zdravotnické prostředky, ve znění pozdějších předpisů.
Nařízení vlády č. 286/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na diagnostické zdravotnické prostředky in vitro.
- 15) § 2 odst. 13 zákona č. 79/1997 Sb., ve znění zákona č. 129/2003 Sb.
- 16) § 2 odst. 14 zákona č. 79/1997 Sb., ve znění zákona č. 129/2003 Sb.
- 17) § 17 odst. 1 písm. b) zákona č. 18/1997 Sb.
- 18) § 3 odst. 2 vyhlášky č. 146/1997 Sb., kterou se stanoví činnosti, které mají bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, požadavky na kvalifikaci a odbornou přípravu, způsob ověřování zvláštní odborné způsobilosti a udělování oprávnění vybraným pracovníkům a způsob provedení schvalované dokumentace pro povolení k přípravě vybraných pracovníků, ve znění vyhlášky č. 315/2002 Sb.
- 19) § 116 občanského zákoníku.
- 20) Například zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 21) Zákon č. 79/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 23) § 2 písm. v) vyhlášky č. 307/2002 Sb.
- 24) Například zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů.
- 25) Například zákon č. 123/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 505/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 26)

- § 3 vyhlášky č. 146/1997 Sb., ve znění vyhlášky č. 315/2002 Sb.
- 27) § 2 písm. w) vyhlášky č. 307/2002 Sb.
- 28) § 66 odst. 2 vyhlášky č. 307/2002 Sb.
- 29) Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 30) § 43 zákona č. 96/2004 Sb.
- 31) § 27 vyhlášky č. 307/2002 Sb.
- 32) § 41e odst. 5 a 6 zákona č. 79/1997 Sb., ve znění zákona č. 129/2003 Sb.
- 33) Vyhláška č. 296/2000 Sb., kterou se stanoví správná výrobní praxe, správná distribuční praxe a bližší podmínky povolování výroby a distribuce léčiv, včetně medikovaných krmiv, ve znění pozdějších předpisů.
- 34) Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 35) Vyhláška č. 255/2003 Sb., kterou se stanoví správná lékařenská praxe, bližší podmínky přípravy a úpravy léčivých přípravků, výdeje a zacházení s léčivými přípravky ve zdravotnických zařízeních a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky.